КПСС-эй ЦК-гэй МАРТЫН ПЛЕНУМЭЙ ТОГТООЛЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

...КУРУЗА, САХАРАЙ СВЁКЛО ТАРИЛГАДА—ГОЛ АНХАРАЛ

СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Кударын совхозой кукурузашан Р. Д. Гонсоруновай звено гектарай 6456 тэжээлэй единицэ абахаар шиидэбэ

...ЫЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

...БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 122 (9876) | 1962 оной майн 25, пятница | Сэн 2 мүнгэн

39-дэхи жэлээ гарана

...рин нягта ...алта хэрэгтэй

...оронойнмнай хүдөө ажахын ...гшэд эдеэ хоолой зүйл ...г болгохын түлөө, тиигэжэ ...ын материально-техниче... һуури байгуулха бүгэдэ ...оун нангин хэрэгтэ хуби... ...хын түлөө бүхы хүсэ ша... тэмсэнэ. Социалис мүры... ...гин хаа хаанагүй эбхэрэн ... ажалшан бүхэниие хабаа...

... ажахын продуктнуудые ... абадаг болохо гээшэ ...алда хүдэлдэг хүн ...тэрэ тоодо хүдөөгэй тоо ...д болон финансын хүдэл... ...дэй хүндэтэй хэрэг мүн ...үнөө хүдөө ажахын про... ... гансахан ехээр бэшэ, ... бага гаргашатайгаар ... зорилго табигдана бшуу. ...һээ зөөри бүхэнөө ашаг... ...лхэ, гаргашаяа тоолохо ...али богонёор хэлэбэл, тоо... ...а, тэды шэнээн гаргаша ...иимэ хэмжээнэй олзо до... ...б гэжэ урид тооложо, ...алаа эрхилхэ шухала.

... дашарамдуулан социалис ...бөөр эрхилхэ хуули ёһон ... иимэ тон шухала асуу... Продукциин өөрын үнэ ...даруулхын тула ажалай ... бэшэлүүлхэ хэрэгтэй. ...ажалай бүтээсын ургалта ...нэй ургалтаһаа ехэ бай... ...л энэ хуули ёһон хаа ...нарин нягтаар сахигдаха ...гаа. Илангаяа ажахын ...гшэд, бухгалтернууд, ... бүхы хүдэлмэрилэгшэд ... анхаралаа хандуулха ...

...най республикын совхо... ...дые энэ талаар хараад ... ондо тэдэнэр мяха аба... 88, ороохо—72, үндэгэ ...—85 процент дүүргэ... Теэд жэл соо түсэблэг... ... барандаа шахуу гарга... энээнһээ байтагай олон ... үлүү гаргашалжархиһан ... жэл совхозуудта ... миллионһоо дээшэ түхэ... ... үлүү гаргашалагдаа, ... Бичурын совхоздо 90 ...эриг. Салин хүлһэ түсэб... ... гаргашалха ябадал мү... ... үзэгдэжэ байна. Тии... ...асуудал совхозуудай хү... ...шэдэй анхарал доро ходо... болоно. Саашадаа иимэ ...оргаха гээшэ социалис ...хилхэ хуули ёһотой огто ...гүй.

... Хараадаа абан, респуб... Министрнүүдэй Совет, ...н продуктнуудые аба... ... министерство совхо... ...гай үйлэдбэриин управ... ... болон финансын хүдэл... ...й зүблөө-семинар үн... ... хэлсэгдэһэн асуудал ...дэр манай газетын хуу... ...илогдонхой. Зүблөөндэ ...й тэмдэглэһэнэй ёһоор, ... гаргашалга ганса ажа... ... бэшэ, харин политиче... мүн болоно. Энэ тон ...хэдэ, һүүлэй һүүлдэ ма... ... коммунизм байгуулха ... тоо бүридхэлдэ, хүниие ... талаар урмашуулха ёһо ...глөөд, ажалай бүтээсые ...үүлһэнэй ашаар бэе... ... мэдээжэ ха юм.

... хараалагдаһан салин ...идэ гамтайгаар гар... ... тиихэдэ ажалай үндэр ...аха хэрэгтэ урмашуул... ...лха үүргэтэй юм. Теэд ...а энэ үүргэнь дүүргэг... ...гай, залхуу зайгуул хү... ... гартанда» мүнгэ ехээр ... олгуулна. Нэгэ иимэ ...риал. Кяхтын совхоз ... миллион шахуу түхэ... ...нуудые гүрэндэ худал... ...ин хүлһэндэ гэжэ гар... ...инь 5 миллион 616 ...риг болоно гэхэ гү, али ...н продуктнуудые аба... 75 процент дүүргээд, са... ...ха түсэбөө 98 процент ... хадаа ээн бусаар ажа... ...нэй эли тодо гэршэ ...хүтэлбэри ажахые үгы... ...но.

Энэ баримта ямар шалтагаантайб? Нэн түрүүн ажахын хүтэлбэрилэгшэд олзо доход болон гаргаша тухайгаа тооложо үзэнгүй, «нюдэ балай, шэхэ дүлии» ябадаг. Гадна тоо бүридхэл муу, салин зүбөөр, гамтайгаар гаргашалхын хойноһоо ёһотой тэмсэл эмхидхэгдэнэгүй. Тиихэдэ ажахын тоосоон зарим газарта ёһо тэдыгээр нэбтэрүүлэгдэнэ. Энээниие саашадаа тэсэхын аргагүй. Ашаг олзотойгоор хүдэлхэ гээ һаа, нэн түрүүн ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, салин гамтайгаар, абаһан продукциин зэргээр гаргашалха шухала. Энэ, совхоздошье, колхоздошье хабаатай хэрэг.

Нёдондо КПСС-эй ЦК-гэй, Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор совхозуудай хүдэлмэришэдтэ салин түлэхэ шэнэ гурим бии болонхой. Энэ гуримай гол удхань юуб гэхэдэ, абтаһан продукциин хэмжээгээр салин түлэхэ, түсэбһөө үлүү продукци абаад, үнэ сэнгынь химдаруулаа һаань, нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ байна. Ажахын бүхы хүтэлбэрилэгшэдэй, тоо бүридхэгшэдэй, финансын хүдэлмэрилэгшэдэй шухала зорилго юуб гэхэдэ, энэ шэнэ гуримые зүбөөр нэбтэрүүлхэ, наринаар сахиха ябадал болоно.

Гэхэ зуура зарим ажахынуудта салин түлэхэ энэ шэнэ гуримые буруугаар хэрэглэхэ ушар гарана. Жэшээнь, Курумканай совхоздо бүхы һаалишад тус тустаа адли 75 түхэриг салинтай байгаа, мүн иимэ гурим Охин булагай совхоздо тогтоогдоһон юм. Энэ хадаа ондо ондоогоор ажалаашье һаань, салин адляар түлэхэ гэһэн ябадал болоно, тиин урмашуулгын ленинскэ ёһо гуримые бүдүүлигээр эбдэнэ гээшэ. Тэрэшэлэн хүдэлмэриин үдэрэй богони болоходо, тэрээнтэй тааруулан ажалай нормо бага болгоһон, мүн зарим ажалда хоёр дахин түлөөһэ үгэхэ, үнгэрхэдөө уялгата ажалайнгаа түлөө наряд бэшүүлжэ мүнгэ абаха ушар үзэгдэнэ.

Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр абаха хэрэгтэ тон ехэ һаад хэнэ гээшэ.

Мүнөө үедэ хүнүүдэй хэһэн ажалайнь, хэрэглэмжынь хойноһоо гүрэнэй, олониитын зүгһөө хинажа байха, бүтээсэтэй ажалайнь түлөө ажалшадые материальна талаарнь урмашуулха шухала. Салин түлэхэ шэнэ гурим энээндэ зорюулагдана. Тэрэ хадаа хиналтые һайжаруулха, хүнүүдые материальна талаар урмашуулха, ажахын тоосоое нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ туһалха юм. Тиихэдээ ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха ёһотой. Тиигээгүй һаа, салин хүлһые гамтайгаар, абаһан продукциин зэргээр гаргашалха гэһэн хөөрэлдөөн урзгүй байха. Зүгөөр ямаршье ушарта абтадаг продукциин хэмжээнэй ургалта салингай ургалтаһаа заатагүй ехэ байха зэргэтэй. Социалис ажахы иигэжэл эрхилэгдэхэ хуули ёһотой бшуу.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, тоо бүридхэлшэд, партийна, профсоюзай организацинууд салин гаргашалха социалис ажахын хуулиие зүбөөр сахижа, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр, гаргаша багатайгаар абаха бүгэдэ арадай зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ колхоз, совхозуудай ажалшадые элсүүлхэ, зоригжуулха уялгатай.

Модибо Кейтын Москва ерээд байһан тухай

МОСКВА, майн 23. (ТАСС). Советскэ Союзай болон Малиин Республикын хоорондохи хэлсээн мүнөөдэр Москвада эхилээ. Совет ороной талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев, нүхэд А. Н. Косыгин, А. И. Микоян бусад тусхай тушаалта хүнүүд тэрээндэ хабаадалсаа.

Малиин талаһаа гүрэниие толгойлогшо, правительствын түрүүлэгшэ Модибо Кейтэһээ гадна, Гүрэнэй юстициин министр Жан-Мари Конэ, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Барема Бокум, Малиин Республикаһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Мамаду Фалиала Кейта, хүндэтэ айлшантай суг ерэлсэһэн бусад хүнүүд хэлсээндэ хабаадалсаа.

Хани халуун, үгээ ойлголсолгын оршон байдалда хэлсээн үнгэрөө. Советскэ Союзай болон Малиин Республикын хоорондохи харилсаа хүгжөөхэ асуудал, тэрэшэлэн уласхоорондын байдалай, хоёр талые һонирхуулжа байһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Малиин Республикын гүрэниие толгойлогшо, правительствын түрүүлэгшэ Модибо Кейта майн 23-да сайлалга хээ.

Совет ороной талаһаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, нүхэд Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, А. И. Микоян болон бусад сайлалга дээрэ байлсаа.

Хани халуунаар үнгэрһэн сайлалгын үедэ Модибо Кейта Л. И. Брежнев хоёр үгэ хэлэһэн байна.

Мүн энэ үдэр Модибо Кейта, суг ябалсаһан хүнүүдынь совет ороной ниислэлэй ажабайдалтай танилсалгаяа үргэлжэлүүлээ. Гүрэнэй нэгэдэхи подшипниково заводто айлшад ошоо.

Малиһаа ерэһэн айлшад үдэшэнь ССР Союзай Ехэ театрта орожо, зүжэг наада хараа. Малиин Республикын болон Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн ложодо Модибо Кейтэтэй, тэрээнтэй суг ябалсагшадтай хамта нүхэд Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев болон бусад һуулсаа.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин XI съезд

Республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин XI съезд Ленинэй орденто оперо, баледэй театрын ордондо, үсэгэлдэр, 10 сагта нээгдэбэ. Тус съездэ делегадаар аймагуудта болоһон эд хэрэглэгшэдэй түлөөлэгшэнэрэй конференцинүүд дээрэ хамта 400 хүн һунгагдаһан байгаа. Съездын хүдэлмэридэ республикын партийна, советскэ, профсоюзна, ажахын болон бусад органуудай хүтэлбэрилхы олон нүхэд хабаадалсана.

Энэ съездые Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр **Данилов** нээбэ. Делегат **Арьяевагай** (Заиграй) дурадхалаар 35 хүн съездын президиумдэ һунгагдаба. Съездын хүндэтэ президиумээр нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй составые һунгаха гэһэн дурадхалые тэндэ байгшад хүл дээрээ бодожо, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Мандатна, редакционно комиссинуудые, секретарьнуудые һунгаһанай һүүлээр съездэ хабаадагшад энэ ехэ суглаан дээрээ иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ гэбэл: 1. Буркоопсоюзай правлениин хүдэлмэри тухай тоосоон, КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө эд хэрэглэгшэдэй кооперациин зорилгонууд тухай. 2. Буркоопсоюзай шалгалтын комиссиин тоосоон. 3. Буркоопсоюзай 1962 оной январиин нэгэнэй баланс баталалга. 4. Буркоопсоюзай соведэй гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадуудые, правлениин түрүүлэгшэ ба гэшүүдые, мүн шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ болон тэрэнэй гэшүүдые һунгалга. 5. СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй кооперациин түлөөлэгшэдэй VI-дахи съездын делегадуудые һунгалга.

Үглөөнэй заседани дээрэ правлениин түрүүлэгшэ нүхэр **В. С. Данилов** түрүүшын асуудалаар тоосоото элидхэл хээ. Һүүлээрнь шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **П. А. Кошмарев**, главна бухгалтер **Б. Г. Кушеев** гэгшэд нэмэлтэ элидхэлнүүдые хэһэн байна.

Үдэшын заседани дээрэ съездын үзэмжэдэ табигдаһан элидхэлнүүд тушаа зүбшэн хэлсэлгэ эхилээ.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин съезд мүнөөдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) эд хэрэглэгшэдэй кооперациин делегадууд Д. Будожапов, А. Штессель, Д. Турбянов, Б. Цыденов гэгшэд забһарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ДОСААФ-эй V бүхэсоюзна съезд

МОСКВА, майн 23. (ТАСС). ДОСААФ-эй бүхэсоюзна V с'езд эндэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ.

СССР-эй ДОСААФ-эй ЦК-гэй, бүлгэмэй Центральна шалгалтын комиссиин элидхэлнүүд болон Уставта хубилалта оруулха тухай элидхэл тушаа бүлгэмэй Узбегэй республиканска комитедэй түрүүлэгшэ В. Е. Сохацкий түрүүлжэ үгэ хэлээ. Хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхын түлөө ДОСААФ-эй Узбекистандахи организаци эршэтэйгээр тэмсэнэ. Сэрэгэй хэрэгтэ хамаатай спорт дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри республика дотор үлэр ерэхэ тудам үргэнөөр хэгдэнэ.

ДОСААФ-эй Горьковско автозаводой эхин организациин түрүүлэгшэ П. А. Лебедев, болон бусад үгэ хэлээ.

Удаань ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь А. И. Камшалов үгэ хэлэхэдээ, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй даалгабаряар с'ездын делегадуудта комсомолой халуун амаршалга хүргөө.

Тиигээд ДОСААФ-эй Грузиин республиканска комитедэй түрүүлэгшэ В. В. Нанейшвили, ДОСААФ-эй Ленинградска Комитедэй түрүүлэгшэ Н. Г. Долгобородов, СССР-эй авиационно спортын федерациин түрүүлэгшэ В. К. Коккинаки, ВЦСПС-эй секретарь Н. Н. Романов болон бусад үгэ хэлээ.

С'езд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

450 үнеэндэ тэжээл бэлдэгдэхэ

Гектар бүриһөө 6456 тэжээлэй единицэ абахын түлөө тэмсэхэмнай

Түрэл партиингаа ЦК-гэй мартын Пленумэй холын хараата, удха түгэлдэр шиидхэбэринүүдые совет хүн бүхэн ухаан бодолдоо гүнзэгыгөөр хадуужа, тэрэниие бэелүүлхын түлөө хүсэ, оролдолго, мэргэжэл шадабаряа зорюулна гээшэ.

Тиимэһээ гараар ажал хэнгүй гаргаша багатайгаар тэжээлэй ургамалнуудай үндэр баян ургаса абаха гэһэн Московско областиин Серпуховско районой «Заокский» совхозой механизаторнуудай һайн һайхан үүсхэл хаа хаанагүй үргэнөөр дэмжэгдэжэ байна ха юм. Энэншье ойлгосотой. Мүнөө адууһа малаа үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангаха асуудалые тон богонихон болзорто шиидхэхэ гээшэ эгээл шухала зорилгомнай болоно бшуу. Хаа хаанагүй кукуруза, сахарай свёкло, горох, бобы гэхэ мэтэ ашаг шэмэ ехэтэй ургамалнуудые һайнаар ургуулаад, таряалангай гектар бүриһөө тэжээлэй единицэ ехээр лэ абажа шадаа һаа, урдаа табиһан зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхэ байнабди.

Манай кукурузашадай звеногойхид энэ ехэ хүдэлөөндэ хабаадангүй, хажуу тээнь байжа шадахагүй байһаниинь элитэ. Һаяшаг бидэ өөһэдынгөө бүхы арга боломжые тон наринаар тооложо үзөөд, тэжээлэй ургамалнуудай баян ургаса абахын түлөө Бүхэроссин социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха гэжэ шиидээбди.

Звенодомнай намтай суггаа шадабаритай бэрхэ механизаторнууд Гарма Банзаров, Даша Цоктоев гэгшэд хүдэлнэ. Хамта 200 гектар үрэжэлтэй һайн газар даажа абанхайбди. Тэрэнэймнай 150 гектартань кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тарigдаха юм. Түрүүн майн 20-до «Буковинская—3» гэжэ эртэ эдеэшэдэг сортын кукурузаяа тарижа эхилээбди. Энэ сорт хамга 100 гектарта таряад, ургасыень һүн эдеэтэй, эдеэшэнтэһэн буурсагтай болгожо абаха һанаатайбди. Тиихэдээ 50 га дээрэнь «Краснодарская—49» сортын кукуруза таригдаха байна. Мүнөө үрэһөө тусхай хороор хордожо, микро-элемент оруулжа таринабди. Бүхы газартамнай наг шэбхэһээ гадна, минеральна үтэгжүүлгэ—аммиачна селитрэ тараагданхай. Бүхы таряалангай гектар бүридэ 10 тонно шэбхэ гаргагдаа. Энэмнай үшөөл багашаг гээшэ ааб даа. Теэд нёдондо гектарай 20 тонно шахуу шэбхэ зөөгдэһэн байгаа ха юм. Мүн 60 га газарнай хабар эртэ һайнаар уһалагданхай.

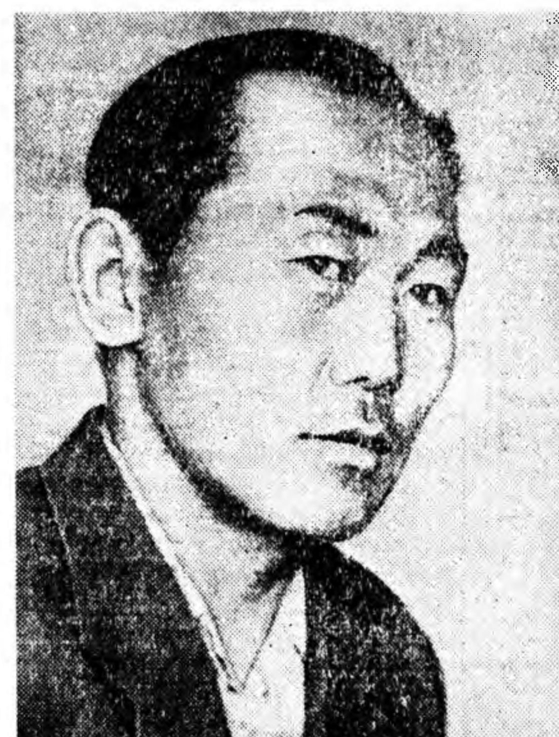

Кукурузаяа тарихаһаа урда 30 га дээрэ тэжээлэй бобы квадратно-гнездовой аргаар таряа һэмди. Мүн һаяар 20 гектарта сахарай свёкло тарихамнай.

Иигээд лэ бүхы ургамалнуудаа хаһа сагтань эрхим шанартайгаар тарижа, оролдосотойгоор харууһалжа, баян ургаса абахын түлөө бүхы шадалаараа тэмсэхэмнай гээшэ. Жэшээнь кукурузын газарай га бүриһөө 400 центнерһээ доошо бэшэ ногоон намаа набша хуряажа, силос дараха, гектарай 100 центнер сахарай свёкло 10 центнер бобын ороо һо һолоомотойгоор абаха зорилготойбди.

Һайса тооложо үзэхэдэмнай, хэрбээ га бүриһөө тэды шэнээн ургаса абаад байбал, хамта 13 мянган центнер тэжээлэй единицэ гэхэ гү, али гектарай 6456 тэжээлэй единицэ бэлэдхэгдэхэ байна. Бэлэдхэхэ аргатайшьебди. Манда машина техникэшье хүсэд бии.

Тиигэжэ бүхы хүдэлмэреэ машина техникын хүсөөр бүтээжэ, тэды шэнээн тэжээл бэлэдхээд, отделениингээ 450 үнеэдые 280 үдэр соо бардам эдихэ хоолоор хангахын түлөө тэмсэхэмнай. Ондоогоор хэлэбэл, үнеэн бүридэ 11 центнер тэжээлэй единицэ хүртэхэ ушартай.

Энэмнай миин үгээ үгэжэ, гоё гоё уялга абаад дүүрэһэн хэрэг бэшэ, харин манай бодото ажалаар лэ бэелүүлэгдэхэ, хүсэндөө сохом хүргэгдэхэ байһаниинь элитэ. Урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхэ хэрэгтэмнай элдэб бэрхэшээлнүүд ушаржашье магад. Теэд тэрээнһээ айха, сухарихагүйбди.

Р. Гонсорунов,
Кяхтын аймагай Кударын совхозой кукурузашан, СССР-эй Верховно Соведэй депутат.

40 МЯНГАН ГЕКТАР УҺАЛАГДАДАГ ГАЗАРТАЙ БОЛООБДИ

Хори, Хэжэнгэ нютагуудай колхоз, совхозууд гушаад онһоо хойшо һая болотор газар үтэгжүүлхэ, уһалха талаар биратай юумэ хэдэггүй байһан юм. Энэл шалтагаанһаа боложо, ган гасуур жэлэй тохёолдоходо ниитынгээ малда эдюулхэ үбһэ, тэжээл абажа шададаггүй, тиимэһээ олон малаа тураадаг, үхүүлдэг байгаа бшуу. Ушар нимэһээ ниитын малай тоо толгой, ашаг шэмэнь ёһоор дээшэлээгүй.

1960 онһоо эхилжэ газар үтэгжүүлхэ, уһалха хүдэлмэри эндэ ябуулжа эхилээ һэн. 1962 оной март һарада болоһон КПСС-эй ЦК-гэй Пленум мал ажалые хурданаар хүгжөөхын тула ургаса ехэтэй ургамалнуудые тарижа, газар уһалжа, үтэгжүүлжэ тэжээл ехээр бэлэдхэхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулһан байна.

Эдэ заабаринуудые хараадаа абажа, аймагай совхозууд сабшалан, таряалангаа мүнөө жэлдэ ехээр уһалха хэмжээнүүдые абажа байнхай.

Урдань эдэ нютагуудай олон горхо голнууд үргэн сабшалан, таряалан дээгүүр урдан гарахадаа шииг нойтоёо үгэнгүй, үнэтэ уһаяа тараангүй Үдэ голдоо оршодог бэлэй.

Теэд мүнөө жэлдэ эндэхи совхозууд горхо голойнгоо уһые зүб мүрөөр хэрэглэжэ, сабшалан, таряалангайнгаа газарһаа үндэр ургаса абахын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэһэн, хэжэшье байна. Жэшээлхэдэ, Анаагай совхоз (директорынь Д. Цыбикжапов, инженер мелиораторынь Г. Жанаев) энэ жэлэй хэдэн һарын туршада бага, ехэ горхо голнуудтаа элдэб түхэлэй 22 хаалта, боолтонуудые бариһан байна.

Энэ ехэ ажал хэхэдэнь тус совхоздо Хориин леспромхоз (директорынь В. Якищенок) шефскэ туһаламжа хүргөө. Анаа гол дээрэ 25 метр утатай һайн хаалта бүтээгээ. Һүүдэг, Майла гэхэ мэтэ голнууд дээрэ хаалтануудые барижа үгөө.

Мүн совхозой отделенинүүд өөһэдынгөө хүсөөр уһа хубаарилан табижа байха оньһото боолтонуудые Мүнгэд, Үдэ, Хужарта, Зүүн Хуурай голнуудта бариһан байна. Энэ хүдэлмэридэ луговодууд Ц. Цынгуев, А. Норбоев, Н.-С. Гылыков, Е. Ендыпов гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Игэжэ горхо голнуудтаа хаалтануудые бариһанай ашаар 2120 гектар сабшалан, 620 гектар таряалан уһалха аргатай боложо, мүнөө тэрэнээ уһалжа эхилэнхэй.

Хэжэнгын совхоз (директорынь Д. Дугаров, инженер-мелиораторынь Б. Одоев) мүн лэ горхо голнуудаа хааха талаар ехэ юумэ хээ. Совхозой шеф—Худанай леспромхоз (директорынь С. А. Нархинов) 12 хүнһөө бүридэһэн бригада табижа, богонихон болзорто уһа ехэтэй Сулхара голдо хаалта бүтээжэ үгөө. Игэжэ энэ голой уһаар 150 гектар таряалангай, 50 гектар сабшалангай, 200 гектар бэлшээриин газар уһалагдахань.

Хадаһаа бууһан, уһа ехэтэй, түргэн урасхалтай Тэндит гэжэ голые хаагаад, ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригада (бригадирынь С. Нимаев) П. Бимбаев, Д. Будацыренов гэдэг луговодуудтай хамтаржа, нёдондо сабшалангаа уһалжа, урзанданайхида орходоо хоёр дахин ехэ үбһэ абаһан юм. Теэд тэдэнэй хэһэн хаалтань нёдондо намар үерэй болоходо урдашоо һэн. Мүнөө жэлдэ совхозой 4-дэхи отделени өөһэдынгөө хүсөөр үсөөхэн үдэрэй турша соо бүхэ һайн хаалта хээ. Энэ голой уһаар дүршэлтэй луговодууд П. Бимбаев, Ц. Цыренов гэгшэд С. Нимаевай бригадын сабшалангые һайнаар уһална.

Энэ отделениин луговодууд Б. Намжилов, Д. Ямпилов, Ц. Дашадылыков, К. Занграев, Г. Борисов, И. Маслов, И. Наумов гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө даалгагдаһан газарнуудаа нарин нягтаар, хонхосог газартань уһа тогтоонгүй, доболиг газарыень хуурайгаар орхингүй уһалхын түлөө үдэртөө канавынгаа уһа дахажа ябахаһаа гадна, заримдаа һүниидөө ээлжээгээр һахижа уһална. Игэжэ энэ отделениин 11 луговодууд майн 5 хүрэтэр мянгаад гектар сабшалангай, 100-гаад гектар таряалан уһалаа.

Тэрэшэлэн совхозой 5-дахи отделениин луговодууд анханда агрономоор хүдэлжэ ябаһан Д. Гунзынов, Б. Гыргенов, Б. Гомбоев, К. Данилов, Н. Павлов, В. Иванов, Н. Абрамов гэгшэд даалгагдаһан газарнуудаа угаа оролдосотойгоор уһална.

Отделениин сабшалангай газар дээрэ 17 хүн хүдэлнэ. Аймагай бэшэшье совхозууд сабшалан, таряалангаа уһалха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулна.

Игэжэ Хориин аймагай совхозууд дүшөөд мянган гектар газар уһалха аргатай болоо.

И. Нечаев,
газар уһалалгын Хориин управлениин начальник.

МОНГОЛ АРАДТА ХАНИ ХАЛУУН АМАРШАЛГА

МОСКВА, майн 23. (ТАСС). Гадаадын оронуудтай хани барисаа, соёл культурын холбоо байгуулха советскэ бүлгэмүүдэй союзай президиумэй түрүүлэгшэ Н. В. Попова, Совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ С. М. Буденный монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй байгуулагдаһаар 15 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй, тэрэнэй ойн баярай III с'ездын нээглэһэнтэй дашарамдуулан, энэ бүлгэмэй Центральна Соведэй Президиумдэ амаршалга эльгээгээ.

Бата бэхи хани барисаанай нягта холбоотой совет болон монгол арадууд 40 гаран жэлэй турша соо шэнэ байдал зохёон байгуулха замаар зэргэ дабшан ябаа гэжэ амаршалга соо хэлэгдэнэ. Энэ хани барисаанда марксизм-ленинизмын агууехэ гол ёһонууд, пролетарска интернационализмын гол ёһонууд бэелнэ гээшэ. Мүнөө совет-монгол хани барисаан хадаа хүсэн түгэс социалистическэ лагериин арадуудай хоорондохи үнэхөөрөөл аха дүү ёһоной харилсаанай жэшээ боложо үгэнэ.

Манай хани—монгол арадай шэнэ илалта туйлаха бүридэнь совет арад үнэн зүрхэнһөө баясана. Шэнэ социалис Монголые байгуулгадаа монгол ажалшадай гаргадаг патриотическа ехэ мэдэрэл, ажалай эдэбхи хэшээл билэндэ дүтэ, үнэтэй байна гээд амаршалга соо тэмдэглэгдэнэ.

НЕФТЬ абалта
(миллион тонно)

148 — 1960 ондо
690—710 — 1980 ондо

ТОБШОХОНООР...

✪ СССР-эй Науканuудай академиин хэблэл «Совет түүхын наука КПСС-эй XX съездһээ XXII съезд хүрэтээ» гэжэ статьянуудай суглуулбари гаргаба. Эдэ статья, шэнжэлэлгэ соо совет эрдэмтэдэй СССР-эй түүхын асуудалнуудаар табан жэлэй туршада хэһэн хүдэлмэриин дүн харуулагдана. Элитэ совет эрдэмтэдэй хүтэлбэри доро тус суглуулбари хэблэгдэбэ.

✪ Ленинградай областиин Ижорскэ заводой мартен пеэшэнүүдэй нэгэн хэдэн һарада удаагуур ажалай бүтээсые илангаяа ехээр дээшэлүүлээ. Юрын сагайхида орходоо тэрэ пеэшэндэ 13.500 тонно ехэ металл хайлуулагдаба. Инженернүүд П. Романов, П. Тихонов, И. Фрумкин, Л. Муромский гэгшэд тус пеэшэндэ иимэ ехэ металл хайлуулаа юм. Тэдэнэй дурадхалаар мартен пеэшэнэй зарим түхеэрэлгэнүүд шэнэд хэн хубилгагдаһан байна.

✪ Таджикистанай урда зүгэй ажахынуудта болзорһоо һара шахуу урид хартаабхын ургаса хуряагдажа эхилбэ. Курган-тюбе, Куйбышевскэ, Пянджскэ ба бэшэ районуудай колхоз, совхозууд үзэгдөөгүй баян ургаса—гектарһаа 140 центнер хартаабха абана.

✪ Түүхэтэ долоон жэлэй эхиндэ Криворожско «Гигант» «Саксагань» гэжэ хоёр шахтануудай коллективүүдэй хоорондо хани барисаан байгуулагдаа һэн. Эдэ горнягууд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар мүрысэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. «Гигант» шахтынхидай хүдэлмэриин баян дүй дүршэл бусад шахтануудта халан абтана. Мүнөө «Саксагань» шахтада үдэр бүри 10 мянган тонно түмэрэй руда малтагдана.

✪ Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэмэй республиканскэ VI съезд Душумбе городто болобо. Съезд дээрэ лекционно пропагандые һайжаруулха арга замууд, коммунизм байгуулагша — совет хүнине хүмүүжүүлгэдэ шэнэ хүсэ хабаадуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

✪ Астраханскэ областьдо огородой ургамалнуудые тарилга дүүрэжэ байна. Энэ жэлдэ областиин колхоз, совхозууд 115 мянган тонно овощ гүрэндэ худалдаха түсэбтэй. Урда жэлнүүдэйхидэ орходоо огородой эдеэн хоёр неделеэр урид эдеэшэхээр хүлеэгдэнэ.

ҮНЭР БАЯН ЭХЭНҮҮД ШАГНАГДАБА

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые **«Эхын алдар»** гэһэн орденуудаар, **«Эхын медаль»** гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Хори тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Намжилма Дондоковна Аюшеева юһэн үхибүү түрэжэ хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө **«Эхын алдар»** гэжэ нэгэдэхи шатын орденоор шагнагдаа.

Найман үхибүү түрэжэ хүмүүжүүлһэн Яруунын аймагай «Сосновский» совхозой хүдэлмэришэн Полина Иннокентьевна Машанова, Хоринн аймагай Ахта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Любовь Гавриловна Бредус, мүн тус аймагай Баруун Хасуурта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Гадин-Ханда Цымпилова гэгшэд **«Эхын алдар»** гэжэ хоёрдохи шатын орденоор шагнагдаба.

Хоринн аймагай Үлзытэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Гыма Бадагаровна Базарсадуева, тус аймагай Алан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Лхамажан Гуруевна Батуева болон бусад, хамта 10 эхэнүүд долоон үхибүүдые түрэжэ хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө **«Эхын алдар»** гэжэ гурбадахи шатын орденоор шагнагдаһан байна.

Таба, зургаан үхибүүдые түрэжэ хүмүүжүүлһэн 50 эхэнүүд **«Эхын медаль»** гэжэ нэгэдэхи, хоёрдохи шатын медальнуудаар шагнагдаа.

БУРЯТ ҮНЭН
2-дохи нюур
1962 оной майн 25.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

АШАТА ҮРЭ ДҮН

☆

(КПСС-эй Закаменай райкомой хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө)

☆ ☆

Һүүлэй үедэ КПСС-эй Закаменай райком хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, һургаха, хүмүүжүүлхэ асуудалда анхаралаа ехээр хандуулдаг болонхой. Мүнөө аймагай 200 хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй 105 гэхэ гү, али хахадһаань олониинь дээдэ, хүсэд бэшэ дээдэ, дунда һургуулитай болонхой. Тэдэнэй 171 мүнөө һуралсалаа үргэлжэлүүлнэ, 31 хүн тусхай дээдэ, дунда һургуулинуудта заочноор һурана.

КПСС-эй райком аймагайнгаа колхозуудые һайн бэлэдхэлтэй, ажал хүдэлмэреэ, илангаяа хүдөө ажахы һайса мэдэхэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөөр хангаха талаар эрид хэмжээнүүдые абаа юм. Колхозой түрүүлэгшэдээр, партийна организациин секретарьнуудаар хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна һургуули дүүргэһэн залуу коммунистнар дэбжүүлэгдэһэн байха.

Тиин нёдондо жэл «Красный Октябрь» колхозой түрүүлэгшээр дээдэ һургуулитай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэй нүхэр Очиров, парторганизациин секретаряар—партийна дээдэ һургуули дүүргэһэн нүхэр Гармаев гэгшэд һунгагдаа һэн. Эдэ һайн бэлэдхэлтэй, залуу коммунистнууд даалгагдаһан харюусалгатай участогтаа үнэн сэхээр хандажа, бүхы хүсэ шадалаа зорюулһанайнь ашаар, гээгдэлдэ ороһон колхозой ажахы мүнөө түргэнөөр дэбжэжэ байна. Үнгэрөөшэ жэл колхоз хүдөө ажахын продукци абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгаяа муу бэшээр дүүргээ. Мүнөө жэл гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргээ, һү һаалгаяа нёдондонойхиһоо нилээд дээшэлүүлээ, хабарайнгаа тарилга эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна.

«Коммунизмын зам» колхоз мэнэ һая болотор аймаг соогоо гээгдэнги ажахын нэгэн байһан юм. Нёдондо жэл колхозой хүтэлбэрилэгшэдөөр шэнэ хүнүүд табигдаа һэн. Колхозой түрүүлэгшээр ажал хүдэлмэри һайн мэдэхэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэ, советско-партийна һургуули дүүргэһэн нүхэр Цыбиков, түрүүлэгшын орлогшонор—дээдэ һургуулитай зоотехник нүхэр Уладаев, парткомой секретаряар—партийна дээдэ һургуули дүүргэһэн нүхэр Дамбаев гэгшэд һунгагдаа. Колхозой бригадирнуудаар, фермэ, отара даагшадаар баһал урагшаа һанаатай, эдэбхи үүсхэлтэй хүнүүд һунгагдаһан юм. Мүнөө тэрэ колхоз гээгдэлһээ гаража, хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха талаар абаһан уялгануудаа муу бэшээр дүүргэжэ байна.

Тэрэшэлэн «Дружба», «40 лет Октября» колхозой түрүүлэгшэдээр дүй дүршэл ехэтэй нүхэд Ламаев, Раднаев, партиин XXII съездын нэрэмжэтэ, «Коммунизм», «Родина» колхозуудай партийна организациин секретарьнуудаар дээдэ, дунда һургуулитай нүхэд Дашиев, Дымпилов, Жалсанов гэгшэд һунгагдаа.

Партиин райком һайн бэлэдхэлтэй, ажал хүдэлмэри һайса мэдэхэ хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн оложо, харюусалгатай участогуудта дэбжүүлхэтэеэ хамта, тэдэниие һургаха, дүй дүршэлыень дээшэлүүлхэ, хүмүүжүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг.

Жэлэй туршада аймаг дотор промышленна предприятинуудай болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, ниитын мал дээрэ хүдэлжэ байгшадтай 7 семинар, 12 тусхай зүблөө, суглаанууд үнгэргэгдөө. Эбэртэ боло мал дээрэ хүдэлэгшэдтэй 3 дахин кустовой семинар-суглаануудые үнгэргэжэ тэдэниие түрүүшүүлэй дүй дүршэлдэ һургаһан байна. Тиимэ семинар-суглаанууд һаалишад, хонишод, гахайшад, шубуушадай дунда ходо хэгдэдэг болонхой. Тусхай түсэбэй ёһоор парторганизациин секретарьнуудай, профсоюзай, комсомолой хүдэлмэрилэгшэдэй, һургуулиин багшанарай семинар үнгэргэгдэнэ. Ажахын һалбари бүхэндэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ асуудалаар болоһон семинарта колхозой түрүүлэгшэд, парторганизациин секретарьнуудһаа гадна, плановик-экономистнууд, бухгалтернууд, бригадирнууд, фермэ, отарануудые даагшанар уригдаһан байха юм.

Партиин XXII съездээр баталагдан абтаһан шэнэ Уставай эрилтын ёһоор коммунистын уялга, үүргын дээшэлһэнтэй дашарамдуулан, «КПСС-эй гэшүүдэй Уставаар хараалагдаһан уялгануудаа дүүргэхэ тухай» гэһэн асуудал партиин райкомой пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Энэ асуудалай пленум дээрэ хэлсэгдэхын урда тээ партийна организацинуудаар ехэхэн бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдээ. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци хамтынгаа суглаан дээрэ «Правлениин гэшүүд, түрүүлэгшэ даалгагдаһан харюусалгатай тушаалдаа ямараар ханданаб, хүдэлнэб» гэһэн асуудал хаража үзөө. «Байкал» колхозой, Зэдын комбинадай автоуправлениин партийна организацинуудай суглаанууд дээрэ «КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунист бүхэн бүгэдэндэ үльгэр жэшээ харуулан, түрүү зэргэдэ ябаха» гэһэн асуудал хэлсэгдээ. Профсоюзай, комсомолой организацинуудые һайнаар хүтэлбэрилхэ, ажалшадтай холбоо барисаагаа бүри ехээр бэхижүүлхэ гэһэн асуудал комбинадай шанаржуулгын фабрикын партийна суглаан дээрэ хэлсэгдээ һэн.

Партиин райкомой, партийна организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхаралаа гаргаһаниинь аймагайнгаа ажахы болон соёл культура хүгжөөхэ талаар абаһан уялга, зорилгонуудаа бэелүүлхэдэчь тон ехэ нүлөө үзүүлээ. Тиин аймаг үнгэрөөшэ жэл гүрэндэ мяха, һү, овощ, хартаабха худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Жэлэй дүнгөөр аймаг КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Энэ жэл аймагай колхозууд гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбөө муу бэшээр дүүргэжэ байна. Эртынгээ тарилга республика соогоо анха түрүүн дүүргээд, мүнөө кукуруза, хартаабха, силос болон бусад ургамалнуудые тарижа байна.

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат продукци гаргаха, тэрэнэй үнэ сэн хямдаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө муу бэшээр дүүргэнэ. Комбинадай хүдэлмэришэдэй дунда коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө мүрысөөн үдэр бүри үргэдэнэ. Мүнөө энэ хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй 60 гаран процентнь тэмсэнэ. Коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ 15 бригада, нэгэ участок, нэгэ цех хүртэнхэй, 82 инженернүүд, техникүүдтэ коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэ олгогдоо.

П. КЛИКУНОВ,
КПСС-эй обкомой инструктор.

Хэжэнгэ тосхондо

ТҮРҮҮ ЛУГОВОД

Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделениин түрүү луговод Дондок Халзанов мүнөө жэлэй хатуу хүйтэн хабартай тэмсэжэ, совхозойнгоо малда элбэг ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдоно. Тэрэ Баруун Хандагайтын үргэн ехэ талые хабарай түрүүшын һайрамай гарамсаар уһалжа эхилээ һэн. Теэд үбгэн Дондогой ажал хүдэлмэри хэзээдэ урагшатай ябадаг тула, хани Пунцыгтээ хамта 700 гаран гектар сабшалан уһалба.

ГОЁ ҺАЙХАН САДТАЙ БОЛОБО

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Хэжэнгын 11 жэлэй политехническэ дунда һургуулиин һурагшад һургуулиингаа талмай дээрэ 1000 шахуу элдэб түрэлэй модо һуулгажа дүүргээд, тосхонойнгоо гудамжануудаар баһа тэдэ шэнээн модо һуулгажа хорёолбо.

БЭРХЭДТАА БАРИЛГАШАД

Эндэхи совхозой хоёрдохи отделениин центр Ленинэй зам тосхондо 60 хүнэй эдеэлхэ шэнэ столово баригдажа, һаяхан ашаглалгада үгтэбэ. Тиигэжэ мүнөө эндэхи механизаторнууд, хүдэлмэришэд хүдэлмэриин халуун үедэ шанаһан халуун эдеэ эдихэ аргатай болоо.

П. Содбоев.

Атомна шэнэ реактор

МИНСК, майн 22. (ТАСС). Советскэ Белоруссиин научна ажабайдалда мүнөөдэр гайхамшагта ехэ ушар болобо. БССР-эй Науканuудай академиин энергетикын институтай (республика доторхи анха түрүүшын) шэнжэлэлгын ядерна реактор ашаглалгада үгтөө, Белоруссиин эрдэмтэд физикые, энергетикые, медициные, биологиие, хүдөө ажахые хүгжөөхын тулада угаа шухала удхашанартай шэнжэлэлгэ хэхэ аргатай болобо.

Кабанскын совхозой 1-дэхи отделениин гахайшан Екатерина Леонтьевна Суворова (зураг дээрэ баруун гарһаа), Устинья Ивановна Суранова жэлһээ жэлдэ олон поршоонхо абадаг. Мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 15—15, нэгэ дахин түрүүлээд шахагдаха эхэ гахайһаа 6—6 поршоонхонуудые абаха уялгатай. Эдэнэр уялгаяа мүнөө һайнаар бэелүүлжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Хэтэ үеын, бата бэхи хани барисаан
монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй 15-дахи жэлэй ой

МОСКВА, (ТАСС). СССР-эй болон Монголой арадуудай аха дүүгэй холбоо барисаанай түүхэдэхи гайхамшагта үдэрые — монгол - совет хани барисаанай бүлгэмэй 15-дахи жэлэй ойе Москвагай олониитэ мүнөөдэр тэмдэглээ.

Гадаадын оронуудай арадуудтай хани барисаа байгуулха байшан соо болоһон баярай үдэшэдэ МНР-һээ СССР-тэ элшэн сайд Сономын Лувсан, посольствын хүдэлмэрилэгшэд, ниислэлэй дээдэ һургуулинуудта һуража байдаг монгол студентнүүд байлсаа. Аха дүү монгол арадай түлөөлэгшэдые эндэ байгшад халуунаар амаршалһан байна.

Хоёр арадай хоорондохи аха дүүгэй хани ёһоной харилсаа бэхижүүлгэдэ монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй шухала үүргэ дүүргэһэн тухай совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ Советскэ Союзай маршал Буденный, энэ бүлгэмэй түрүүлэгшын орлогшо А. С. Логунов, бүлгэмэй хамтын гэшүүн бологшо Монинско камвольно комбинадай бригадир М. Ф. Красных гэгшэд үгэ хэлээ.

Удаань МНР-һээ Москвада байдаг элшэн сайд С. Лувсан үгэ хэлэһэн байна. Тиихэдээ совет арадай тэмсэлэй болон коммунизм байгуулгада туйлаһан илалтануудай дүй дүршэл манай орондо социализм байгуулха талаар шэнэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ монгол арадые зоригжуулна гээд С. Лувсан мэдүүлээ.

НОМ ТАРААЛГА—ШУХАЛА ХЭРЭГ

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ тогтоолнууд, партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүд шэнэ хүниие, коммунис обществын гэшүүниие хүмүүжүүлхэ зорилго шухалын шухала гэжэ тоолоно. Ном худалдаха эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд энэ бүгэдэ ниитын зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ нилээд үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Хабарай тарилгын үеэр хүдөөгэй ажалшадые, промышленность болон барилгын хүдэлмэрилэгшэдые номуудаар хангалга илангаяа шухала. Партиин политика болон Программые гүнзэгыгөөр ойлгуулан тайлбарилһан, түрүү эрдэм ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин дүй дүршэл тухай тодорхойгоор хөөрэһэн номууд эндэ онсо удхашанартай. Тиимэһээ наймаанда бии байһан ном һудар ажалшадай дунда саг болзор соогоо тараагдаха ёһотой.

«Правда» газетын 50 жэлэй хүндэлэлдэ КПСС-эй областной комитедэй тогтоолоор майн 5-һаа июниин 5 болотор ном тараалгын һара соносхогдоо юм. Энэнэй гол зорилгонь —үргэн ниитэ уншагшадые политическэ, хүдөө ажахын, техническэ болон уран зохёолой номуудаар таһалгаряагүй хангаха ябадал болоно. Потребсоюзуудай правлени, номой магазинуудай директорнүүд болон хүдэлмэрилэгшэд, профсоюзуудай комитедүүд, комсомолой организацинууд ном тараалгын һарые һайнаар эмхидхэжэ, номуудые хаа хаанагүй, илангаяа хүдөө тосхонһоо холо оршодог малшад, механизаторнуудай байра, гуламтануудаар худалдаха уялгатай.

Бурядай номой хэблэл манай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые хараадаа абажа, газар эдлэхэ пропашной гуримай уг удхые тайлбарилһан хэдэн ном болон брошюрануудые гаргаа. Тэрэ тоодо «Кукурузын үндэр ургаса хуряае», «Бобы—үнэтэ тэжээл», «Бобово ургамалнууд», «Кукурузовод болон свёкловодто һануулга» гэхэ мэтэ номууд ороно. Мүн «Манай кукурузашад хөөрэнэ» гэһэн библиотекэ эмхидхэгдэнхэй. Энээн соонь мэдээжэ кукурузашад Н. Дампилов, Б. Галданов, Р. Гонсорунов болон бусад өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай тодорхойгоор бэшэнэ.

Гадна түбэй хэблэлэй газарнуудһаа пропашной ургамалнуудые тариха, үйлэдбэри эмхидхэхэ түрүү аргануудые дэлгэрүүлгээр далаад гаран янзын номууд асарагдаһан байха юм.

Госполитиздадһаа илангаяа олон ном ерэнхэй. КПСС-эй XXII съездын материалнууд, мүн тэдэниие, КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые тайлбарилһан номууд, брошюранууд тэрэ тооло ороно.

Городой номой магазинуудта, хүдөө нютагуудта комсомолой, профсоюзай организацинууд олониитын эмхи зургаануудтай хамта ном худалдалгын һарые һайнаар эмхидхээд байна.

Улан-Удын № 5, № 4, № 17, Галуута-Нуурай № 8, Кяхтын № 10, Закаменскын магазинуудта ном худалдалга илангаяа амжалтатайгаар ябуулагдана. Ном тараагшадай тоо городой № 5, № 4, № 1 һургуулинуудта олон болоо. ...
магазинууд зоной олоор...
лардаг газарта базару...
нээгээ.

Райпотребсоюзай харь...
Закаменай Цакир тосхо...
магазин абаһан уялгаа...
гаяа һайнаар дүүргэн...
магазин хамтадаа 500...
тараагшадтай юм. Ко...
Хорини ном худалдаа...
зургаануудай хүдэлм...
шэд мүн лэ һайнаар...
жа байна.

Олон аймаг болон...
нуудта соёлой, аптеки...
мэрилэгшэдһээ гадна...
текэ, клуб, наймаанай ор...
зацинууд ном тараалга...
шэмтэйгээр хабаадана.

Гэхэтэй хамта Книготорг...
лон потребкооперацин...
зинууд ном тараалгын...
үнгэргэлгөө ехэхэн...
дундатай байһаар.

Ном тарааха һарын...
шын үдэрнүүд Улан-Уд...
магазин...
№ 7, № 17 киоскнуудта...
гаар үнгэргэлгөө гэжэ...
лэлтэй.

Заиграйн, Тарбаг...
Яруунын аймпотребсо...
ном тараалгын илангаа...
харамжагүйгөөр хандаж...
коопсоюзай правлени...
раалгын һарые һайнаар...
хидхэжэ абаагүй.

Ном тараалгын һарын...
рэтэр багахан саг үлдэ...
үлэгтэ саг соонь...
гайга...
олоор гараха...
партиин...
худалда...
шинуу...
но.

Б. Ним...
Бурядай «Книго...
конторын...

Газетэдэ толилогдоогүй бэшэгээр хэмжээн абтаа

Амгаланта нютагта клуб бариха тухайда Бичурын совхозой хүтэлбэрилэгшэд һанаагаа табинагүй, заримдаа хооһон үгеэр мэхэлнэ гэжэ тус нютагай залуушуул бэшэһэн байгаа.

Бичурын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Е. Федогов энээн тушаа иигэжэ мэдээсэбэ:

— Амгалантын клуб үнэхөөрөө үмхиржэ муудашанхай. Шэнэ клуб бариха мүнгэнэй һомологдоогүй байһан дээрэһээнь ниитын хүсэ элсүүлжэ, совхозой капитальна заһабарилгын мүнгые гамнажа гаргашалһанай үндэһөөр тус клубаа заһабарилха гэжэ совхозой директордо даалгагдаа.

СВЁКЛЫН ТАРИЛГЫЕ ЗААХАШЬЕ УДААРУУЛХАГ...

Байгша ондо Бурят оронооймнай колхоз, совхозууд хамта 6 мянган гектарта сахарай свёкло таряад, тэрэнэйнгээ 3 мянган гектарайнь ургасые гүрэндэ тушаажа сахар гаргаха, бэшыень адууһа малда тэжээл болгохо зорилготой. Тиигэжэ энэ ургамал нёдондонойхиһоо 60 процентээр ехэ таригдахань.

Газар таряалангаа зүбөөр хэрэглэжэ, энэ ургамалые ехээр таряад, адууһа малаа шэмэтэ тэжээлээр хангахын түлөө ажахынуудаймнай нигэжэ оролдожо байһаниинь һайшаалтай. Үнгэрһэн жэлнүүдэй дүй дүршэл дээрэһээ харахада манай эндэ сахарай свёкло муу бэшээр ургажа, тэжээлэй единицэ яһала ехээр үгэжэ шадаха байна. Жэшээлхэдэ, нёдондо олонхи колхоз, совхоздо гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 53,2 центнер свёкло хуряагдаа гэхэ гү, али 13,8 центнер тэжээлэй единицэ абтаа. Тэрээн дээрэнь гектар бүриһөө хуряагдаһан 40 центнер тухай свёклын ногоон набша намаагынь оруулалсаа һаа, энэ ургамал тариһан газарай га бүриһөө 21,8 центнер тэжээлэй единицэ абтаа ха юм. Үнгэрэгшэ жэлэй эрхэ байдалда ондоо ямаршье ургамал гектар бүриһөө тиимэ ехэ тэжээлэй единицэ үгөөгүй.

Теэд энэмнай үшөөл тон бага гээшэ. Республикымнай түрүү свёкловод жэлдээ гектар бүриһөө 150—200 центнер хүрэтэр ургаса хуряадаг байна. Хэрбээ эдэ түрүүшүүлэйнгээ дүй дүршэлые олоной шадабари болгожо, онол аргыень ургэнөөр нэбтэрүүлжэ шадаа һаа, байгша онһоо эхилэн, га бүриһөө 100 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абаха боломжо колхоз, совхоз бүхэндэ бии. Эгээл тэды шэнээн ургаса абаад байбал, ганцахан свёклонь гектарай 26 центнер, мүн эшэ намаань 12 центнер тэжээлэй единицэ үгэхэ, хамтадаа гектар бүриһөө 38 центнер тэжээлэй единицэ абтаха болоно. Энэмнай гектарай 38 центнер овёсой ургаса хуряаһантай адли ха юм.

Тиибэшье олонхи аймагуудай сахарай свёклые үрэжэлтэй һайн, шииг нойтоор элбэг, уһалагдадаг газарта таряад, оролдосотойгоор харууһалжа, зүбөөр ургуулхын түлөө бодотоор тэмсэдэггүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ жэлдэ тэдэнэр урдынгаа алдуу дутуунуудые дабтажа, сахарай свёклын тарилгые хангалтагүй муугаар үнгэргэнэ.

Энэ ургамал хүйтэндэ дээмэй, газарай хүрьһэнэй оройдоол 6—8 градусшье дулаасаад байхада һаадгүй ургадаг. Тиимэһээ тэрэниие майн тэнгһөө хойшо тарижа эхилхэдэ таарамжатай гэжэ түрүүшүүлэй дүй дүршэл гэршэлнэ. Теэд мүнөө май һарымнай 25 болохо дүтэлжэ, газарай хүрьһэн аяар 10—12 градус дулаасаад, дээгүүрхи шииг нойтониинь хатажа захалба. Гэхэтэй хамта олонхи колхоз, совхоз свёклоёо тарижа эхилээдүй байһаар. Үниһөө хойшо сахарай свёкло таридаг дүршэлтэй Бичурын, Мухаршэбэрэй аймагуудшье свёклоёо һаял тарижа эхилэнхэй.

Энэ ургамалые шииг нойто элбэгтэй газарта, хаһа саг соонь тарихада ургасань түргэн, нэгэ жэгдэ һайнаар гарадаг байна. Харин хожомдожо, илангаяа хаташаһан хүрьһэндэ тарихада ургасань удаан гараха, ёһоор өөдэлөөгүй байтарынь июль соо хура бороо ехээр о... бүришье муудхааха ха юм. С... свёклые хожом тариха гэжэ б... ажахынууд ехэхэн аллуу хана...

Үнгэржэ ерэхэдээ нэгэ ... маг гүрэнһөө үгтэһэн үрэһэ ... гээ мүнөө хүрэтэр абаагүй ... шэнь. Мухаршэбэрэй аймаг... хозууд 157 центнер свёклын ... абаха аад, оройдоол 68 центн... зөөгөө нэрэтэй. Прибайкал... гайхид 37 центнер үрэһэн... центнерынь лэ абаашанхай ... дөө республикын колхоз, сов... 2153 центнер свёклын үрэһэ ... болоһон аад, тэрэнэйнгээ 1018 ... нерыень зөөгөө нэрэтэй. Хэр... хэрэгтэй үрэһэ хүрэнгөө ... абаагүй һаа, тарилгын хү... ехэхэнээр гэдэргэ татагдаха б...

Зарим газарта свёкло тари... хай сеялкэ дуталдана гэжэ ш... зантай. Теэд энээнһээ ... свёклын тарилгые унжаг... шалтаг байхагүй. Энэ ург... тарихань тиимэшье орёо ... рэг бэшэ. Ажахынуудта ово... даг «СОН-2,8» тухэлэй сеял... дэй бии һаань, тэдэнэй сош... дые хоорондоо 45 гү, али 60 ... метр заббартайгаар табаад, ... гынь нормые зохидоор таа... хүдэлгэбэл, тэрээгээр свёкло ... гүй тарилгаха байна. Мүн ... ороохо тарянай сеялкэшье ... ниие тарихада болохо. Жэшээ... зуруудтай сеялкын 16 сошни... абажархёод, тэдэнэй нүхэнүү... түүлжэ, 8 зуруд гарган та... болгохо хэрэгтэй. Тиихэдээ ... сошник бүхэнэйнь хоорондо 4... тиметр заббар байха ёһотой. ... лоёо юрын ороохоной сеялк... ряа һаа, үрэһыень 4—5—6 ... метрһээ гүнзэгыдэ хажа бол... Гадна энэ ургамалые «СКГН-6... хэлэй кукурузын сеялкые таар... тодхоод, тарихадашье өөрэгүй.

Хэнэйшье мэдэһээр, сахарай ... ло тариха газартаа наг шэб... неральна утэгжүүлгэ ехээр т... шухала. Теэд энээн тушаа ... муртай юумэн хэгдээгүй. Охин... гай совхозой, мүн Бичурын ... гай бусадшье зарим ажахы... хүтэлбэрилэгшэд таряалан ... шэбхэ ехээр зөөжэ шадаагүй... сада нэмэлтэ тэжээл оруул... ральна утэгжүүлгэшье бэлд...

Мүнөө тарилгаяа ехээр х... жо эхилээд, унжагай нобшо... дэлжэ байһан ажахынууд ү... гаа түргэн гарахын тула ... уһанда норгожо дэбтээгээ... һаань, зохистой гэжэ һаа... һайса норгоһон хойноо ... сеялкын нүхөөр доошоо һаад... жохын тула тэрэнээ бага зэ... таагаад тарибалынь дээрэ. ... лэн ургасаа буртаг үбһэ ур... һөө сэбэрлэжэ, газарыень ... хын тула тарихадаа, сэб сэх... гаргахые оролдохо ёһотой. ... багал һарюу зуруудтай һаа, ... наар элдүүрилгэ хэхэнь ... болохо бшуу. Мүн тари... һүүлдэ газарайнгаа хүрьһ... һаань хүндэ катогоор нягта... жэгдэлхэ гээшэ ехэ шухала.

Эдэ бүхы онол аргануудые ... мээр бэелүүлжэ шадабал, ба... гасын абтаха байһаниинь ...

И. ТИМОШ...
Бурядай АССР-эй габьяата аг...

СОВХОЗ БҮХЭН ОЛЗОТОЙГООР ХҮДЭЛХЭ АРГАТАЙ

...вхозууд — гүрэнэй предприятинууд һэн туладаа химда сэн-...родукци ехээр үгэхэ уялгатай. Теэд манай республикын сов-... энэ гол зорилгоёо дүүргэнэгүй.

...1961 ондо республикын совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха тү-...88 процент, таря—72, һү—110, үндэгэ—82, нооһо—85 ...нт дүүргэһэн байна. Хүдөө ажахын продуктнуудые абадаг 28 ...зуудай миил 16-ниинь олзотойгоор гаража, бусад 12 ажахы ... оронхой. Гарзатайгаар хүдэлһэн совхозуудай тоодо Кабан-..., «Эрдэм», Яруунын, Оймурай, Дэрээнэй, Кяхтын, Бичурын, ...чна, Сэлэнгын, Кударын совхозууд ороно. Совхозууд нооһо, ...й мяханһаа бэшэ продукцяар гарзатайгаар хүдэлөө.

...дөө ажахын продуктнуудые абаха, худалдаха түсэбөө дүүр-... байбашье, совхозууд салин хүлһэндэ түлэгдэхэ мүнгэеэ бү-... төөной гаргашалжархиһан байха юм. Салин хүлһэ хэмһээ ...эр гаргашалха ябадал энэ жалдэшье үргэлжэлһөөр.

...и дутагдалнуудые дары усадхаха зорилготойгоор һаяхан ...Үдэдэ совхозуудай главна бухгалтернуудай, нютагай үйлэд-... управленинуудэй бухгалтернуудай, аймагуудай финансова ...эрилэгшэдэй зүблөөн-семинар үнгэргэгдэһэн байна. Тэрэ зүб-... материалһаа доро толилогдобо.

...зуудта салин гаргашалгые ...эблэхэ, тэрэнэй дүүргэлтые хинаха тухай

...дөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ ...нистерствын мүнгэн сангай таһагай начальник
С. Г. ПОНОМАРЁВОЙ элидхэлһээ

...дотороо эдеэ хоолой ...ые элбэг дэлбэг бол-...родукциин өөрынь үнэ ...сэг үргэлжэ химда-... талаар партимнай ...льна Комитет социалис ...ажахын бүхы хүдэлмэ-...дэй үмэнэ харюусал-...орилго табиһан байна. ...долоон жэлэй түсэбэй ...965 ондо хүдөө ажахын ...нуудай өөрынь үнэ сэн ...республикада эды шэ-...лохоор хараалагданхай ...центнер орооһон—4 тү-...4 мүнгэ, үхэрэй мяхан ...эриг 25 мүнгэ, нооһон ...үхэриг 78 мүнгэ, һүн—...г 85 мүнгэтэ болохо ...тэ.

...гэһээ **олонхи ажахы-... хүдөө ажахын про-...лай өөрынь үнэ сэн ай-...ехэ байһаар.** Жэшээнь, ... «Эрдэм» совхоздо ...үхэрэй мяхан аяар ...иг 15 мүнгэ болоо. ... совхоздо центнер га-...махан 435 түхэригһөө ...раһан байна. Республи-...хозуудта центнер һүн ...ригһөө 20 түхэриг хү-...ооһон 126 түхэригһөө ...риг хүрэтэр татана.

...гшэ жэлэй дүнгүү-...жэлээд үзэхэдэ **түрүү ... колхозуудта продук-...рын үнэ сэн бусадай-...—2 дахин химда бай-...** Хэрбээ республикын ...вхозууд Курумканай ...эңги центнер нооһо-...нь үнэ сэнгые 125 тү-...рэтэр химдаруулжа ...ом һаа, гансахан энэ ...һаа миллион гаран тү-...сэбэр олзо оруулха

...а продукциин өөрынь ...иимэ ехэ байна гээ-... ...н түрүүн ажалай бү-...өөл бага байһан зан-...ал ехэтэй хүдэлмэри ...руулха талаар бүхы ...ломжонууд хэрэглэг-... Нүгөө талаараа үй-...ин гаргаша тон ехэ, ... хойноһоо хиналта һу-...а.

...й эмхидхэлэй һула, ...түлбэриин гуримшуу-...й байһан дээрэһээ **...лһэндэ хэм хэмжүүр-... мүнгэ зөөри гаргаша-...** Энэ жэлэй нэгэдэхи ...а Дэрээнэй, Оймурай ...йһаа бэшэ совхозууд ... салин хүлһэеэ хэм-...тээр гаргашалжар-...эжэ энэ үедэ респуб-...вхозууд түсэбөөр ха-...һанда орбол салин ... 1 миллион түхэриг ...гэ гаргашалһан бай-... Энээхэн болзорто Би-...вхоз салин хүлһэндэ ... мянган түхэриг үлүү ...люулба.

... хүлһэнэй хэр зүбөөр ... байһые 7 совхоздо ...жа үзэгдөө. Тиихэдэ ...мүнгэ зөөриие барда-...лан назагайгаар гар-... байһан тон олон ба-... элирүүлэгдээ. Жэ-...**Үдын совхоз нэгэдэхи ... 35,5 мянган түхэ-... хүлһэ үлүү түлэбэ.** ...хыдөө ажахын тоо-...ороһон нэрэтэй. Сов-...элбэрилэгшэдэй мэ-... ёһоор, эндэ таряан ... бригадын хоёрынь, ... бүхы 11 бригада, ...7 гүүртэ булталаа ...тоосоондо ороһон гэ-...гдодог байгаа. Теэд ...эрээ тиимэ юумэн ... Ажахын тоосоондо ...һан нэрэтэй брига-... үйлэдбэриин хэрэг-... шэнээн мүнгэ зөө-...шалагдахаб гэжэ то-...гдоогүй байшоо. Сов-...охи фермэдэ ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригадын хүдэлмэришэдтэ малай харууһанай түлөө салин түлэхэһөө гадна, хаамагуудые хэһэнэй, тэрэниие абаашажа таарүүлан табиһанай, һургааг бэлдэжэ, тэрэниие зөөһэнэй түлөө гэжэ байгаад нилээд ехэ мүнгэн январь һарын нарядаар түлэһэн байна. Февраль һарада хонишодто хурьга абаһанайнь, харууһалһанайнь, үбһэ тэжээл зөөһэнэйнь түлөө гол түлөөһэндэнь нэмэжэ мүнгэ үгөө.

Мүн һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэришэдтэ мал харууһалһанайнь, һү шэмэ абаһанайнь зэргээр түлөөһэ үгэхынгөө хажуугаар, силосэй нүхэ нээһэнэй, силос абажа малда үгэһэнэй түлөө нарядаар мүнгэ нэмэжэ түлэһэн байгаа. Буруушанда мал харууһалһанайнь түлөө үгэхэһөө гадна, уһа халааһанайхи гэжэ тэдэндэ нарядаар мүнгэ нэмэжэ түлөө. Моришондо адуу мори харууһалһанайнь зэргээр салин түлөөд, үшөө соолго сэбэрлэһэнэйхи гэжэ наряд бэшээ.

Малые уһалангүйгөөр, байрын үүдэ үрхые заһангүйгөөр хайшан гэжэ харууһалха болоно гээшэб? Энэмнай гүрэнэй мүнгэ зөөриие зүүн баруун тээшэнь хайра гамгүйгөөр үриһэн ябадал ха юм. Совхозой директор нүхэр Батуев, главна бухгалтер нүхэр Челундаев гэгшэд гүрэнэй мүнгэ зөөриие гамнажа, наринаар тооложо һураагүй, тэрэнэй хэр зүбөөр гаргашалагдажа байһые хинан шалгаагүй байһанай хойшолонгууд болоно.

Нарһатын совхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадай салин хүлһэ үгэхэдөө абаһан продукциинь хараадаа абадаггүй байна. Һү һааха түсэбөө холо дүүргээгүй байбашье, һаалишад, малшад салингаа хүсэдөөр абана. Жэшээнь, һаалишад һарада 150 түхэриг хүрэтэр салинда хүртэнэ.

Мүн иимэрхүү байдал Оймурай совхоздо үзэгдэнэ. Эндэ олон ушарта хэһэн ажалыень хараадаа абангүй, миил хүдэлһэн үдэрэйнь тоогоор салин хүлһэ үгэдэг баримтанууд бии. Эндэ адуушанда моридойнгоо аргал зөөжэ гаргаһанайнь түлөө мүнгэ нэмэжэ үгэнэ ха юм.

Оймурай, Саянай совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэридөө ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдоногүй. Тиимэһээ тэндэ энэ шухала хэрэг гэдэргээ татагдана.

Эдэ бүгэдэнһөө гадна, **олохон совхозуудта тоо бүридхэл һулаар табигданхай** гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, совхозуудай главна бухгалтернууд кварталайнгаа тоосоое хэдэн һараар хожомдуулжа эльгээнэ. Жэшээнь, Нарһатын совхоз нэгэдэхи кварталай тоосоое һаяхан майн 11-дэ министерстводэ хүргэһэн байна. Мүн тиимэрхүү байдал Байгалай, Үдын совхозуудта үзэгдэнэ.

Тоо бүридхэлэй нарин нягта бэшэ, совхозуудай бухгалтернуудай фермэ, бригада дээгүүр **ябажа, тэндэһээ хүргэгдэһэн мэдээнүүдэй үнэн зүб байһые шалгадаггүй байһан**һаа боложо, нюдэ далдалха, худал хуурмаг мэдээ хүргэхэ, хүнүүдтэ үлүү салин хүлһэ түлэхэ мэтэ ябадал гарана ха юм. Совхозой бухгалтернууд кабинет соогоо һуужа сагаа бараха бэшэ, харин үйлэдбэри дээгүүр ябажа, наринаар хиналта хэхэ үүргэтэй.

Ажахые хүгжөөхэ хүсэтэ зэбсэг

Кяхтын нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин начальник
К. Л. БАРЬЯДАЕВАЙ элидхэлһээ

Манай парти, тэрэнэй Центральна комитет хүнүүдые материальна талаар урмашуулха асуудалда ехэ анхаралаа табидаг гээшэ.

Саашадаашье коммунизмын үндэһэ һуури табиха 20 жэлдэшье хүнүүдые материальна талаар урмашуулха асуудал манай гол анхаралда байха зэргэтэй. Үйлэдбэриие һайнаар эмхидхэхэ, ажалай түлөөһэ зүбөөр тодорхойлхо гээшэ хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала удхашанартай байна.

Кяхтын үйлэдбэриин управлениин мэдэлдэ 7 томо совхоз ороно. Тэдэ ажахынууд нёдондо жэлэй дүнгөөр салин хүлһэндэ, үйлэдбэриин хэрэгсэлдэ хараалагдаһанһаа үлүүсэ ехэ мүнгэ зөөри гаргашалжархёо. Тэрээн дээрэһээ боложо, тэдэ совхозууд салин хүлһэндэ аяар 5 миллион 616 мянган түхэриг түлэһэн байна. Тиин тэдэ ажахынуудай жэл соо худалдаһан бүхы продукцинь миил 6 миллион түхэриг болоо бшуу. Гадна хэды ехэ мүнгэ зөөри үйлэдбэриин бусад хэрэгсэлдэ гаргашалагдаа гээшэб!

Олон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хүнүүдэй ямар аша үрэтэйгөөр хүдэлһые харангүй, миил нюдэ балай салин хүлһэ түлэхэсэл мэдэдэг. Энэ ушар шалтагааһаа боложо, нёдондо продукци абаха түсэбэй оройдоо 75 процент дүүргэгдээд байхада, салин хүлһэндэ хараалагдаһан мүнгэ зөөри 98 процент гаргашалагдаа бшуу.

Долоон жэлэй түсэбэй ёһоор ажалай бүтээсэ жэл бүри дээшэлхэ ёһотой. Энэншье ойлгосотой ха юм. Юуб гэхэдэ, жэл бүри трактор, машинануудай шанар дээшэлнэ, хүнүүдэй дүй дүршэл ургана, минеральна үтэгжүүлгэ, элдэб бодосууд үйлэдбэридэ хэрэглэгдэдэг болоно бшуу. Тиимэһээ гаргаша бага болохо ёһотой. Зүгөөр **манай совхозуудта продукци абалгада ажалай гаргаша хороогдохын орондо, дээшэлжэ байна.** Жэшээнь, 1960 ондо 1 центнер һү абахын тула 2,2 хүдэлмэриин үдэр гаргашалагдаһан байбал, нёдондо тэрэнь 2,4 үдэр хүрэтэрөө ургашоо. Мүн ороохо таряа абалгада иимэрхүү баримтанууд гарана.

Байгша ондошье нёдондоной алдуу эндүүнүүд дабтагдажа байһаар. Манай зоныи 6 совхоз салин хүлһэндэ хараалагдаһан мүнгэ зөөриеэ хэмһээ үлүүсэ гаргашалжархёо. Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда тэдэ ажахынууд салин хүлһэндэ 283 мянган түхэриг үлүү гаргашалһан байха юм. Гансал Борьёогой совхоз хараалһан түсэбөө баримталжа гараа.

Яахадаа салин хүлһэндэ мүнгэ зөөри үлүү гаргашалагданаб гэхэдэ, **нэгэдэхеэр,** хүнүүдэй хэһэн юумые һайса шалгангүй салин түлэнэ, **хоёрдохёор,** хүнүүдтэ салин дабхар үгэдэг ушар гарана. Малшадта мал хараһанайнь түлөө мүнгэ үгэһэн аад, тэрээнтэй нягта холбоотой ажал хэхэдэнь дахин дабхар түлэжэ ородог. Жэшээнь, Кударын совхоздо үхэршэндэ мал хараһанайнь түлөө үгөөд, малай байрын оройһоо саһа хаяһанайхи гэжэ амарһан түлэхэсэ байна. Хэрбээ иигэжэ мүнгэ зөөри үрихэ болоо юм һаа,

ямаршье хэм хэмжүүртэ баригдахагүй болоно.

Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багһаа совхозуудай хүдэлмэришэдтэ салин түлэхэ шэнэ гурим КПСС-эй ЦК-гаар, Министрнүүдэй Соведээр баталагдан абтаһан юм. Тэрэ тогтоол хаа хаанагүй һайшаагдаһан байна. Тэрэ шэнэ гуримай гол удхань юун байгааб гэхэдэ, хүнүүдэй салин хүлһые абаһан продукциинь, аша үрыень харалсан түлэхэ гэһэн ушартай. Теэд манай эндэхи совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тэрэ талыень баримталангүй, шэнэ гуримые һайса ойлгонгүй, бүтүү барагаар хэрэглэнэ бшуу.

Шэнэ гурим хадаа урдын нарядаар салин түлэхэ ябадалые хороохо гэһэн удхатай. Жэшээнь, урдань малшадай хэһэн олон янзын ажалые тооложо салин түлэдэг байбал, мүнөө 5—6 гол хүдэлмэриень баримталжа түлэхэ болоно. Зарим хүнүүд энэ шэнэ гуримай онсо өөрэ илгаае ойлгонгүй, зарим ажалайнь түлөө дабхар түлэхэ ябадал гаргана ха юм.

Хоёрдохёор, шэнэ тогтоол хадаа хүнүүдтэ аккордно-премиальна гуримаар түлөөһэ үгэхэ гэһэндэ үндэһэлнэ.

Гурбадахяар, шэнэ гуримаар салин хүлһэ түлэхэдөө абаһан продукциинь хэмжээе харалсаха эрилтэ табигдана. Һү һаалгаар һарын һүүлдэ, газар таряалангай ургаса хуряалгын һүүлээр дүн гаргажа, нэмэлтэ түлбэри үгэжэ болохо байна бшуу.

Дүрбэдэхеэр, салин хүлһэнэй шэнэ гурим ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга олгоно. Хэрбээ хүн бүхэн олон мал харууһалдаг болоо һаа, тэдэнэр урмашуулагдаха байна. Совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд профсоюзай организациин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар жэл бүри ажалай нормо шэнээр хаража үзэхэ уялгатай. Тиихэдээ ажахыдаа болоһон хубилалтануудые, бии байгаа арга боломжонуудые хараадаа абаха ушартай. Зүгөөр зарим ажахынуудта доошолуулагдаһан нормо тогтоогоод, тэрэниие үлүүлэн дүүргэхэдэнь хүнүүдтэ нэмэлтэ түлбэри үгэхэ буруу ябадал гарана. Жэшээнь, Кяхтын совхоздо жэлдээ 1500—1600 литр һү гарадаг 18 үнеэ һаалишанда даалгаха гэжэ тогтоогоод, һаалишадай 20 үнеэ харууһалхадань түлбэриинь 5 процент нэмэжэ үгэхэ гэһэн гурим баримтална. Мүнөө үедэ һаалишадай олохон хүдэлмэриин хүнгэдхэгдөөд, оньһожоруулагдаад байхада тиимэ бага һү үгэдэг 20—25 үнеэ даалгажа болохоор ха юм. Тиимэһээ малшанда хэды толгой мал даалгахаб гэжэ тодорхойлходоо бүхы талаһаань наринаар хараха хэрэгтэй.

Шэнэ гуримай ёһоор **түсэбһөө ехэ продукци абаһан хүнүүд нэмэлтэ түлбэридэ горьтойгоор хүртэхэ** байна. Мүн продукци абалгада бага гаргаша гаргаһан хүдэлмэрилэгшэд ехээр урмашуулагдахаар хараалагданхай.

Эдэ бүгэдэнһөө харахада салин түлэхэ шэнэ гуримай айхабтар ехэ аша үрэтэй, удхашанартай байһаниинь элитэ. Теэд **манай совхозуудта энэ һайн тогтоол буруугаар хэрэглэгдэнэ** гээшэ. Зарим хүнүүд шэнэ гуримые ажахын тоосоондо ороһон бригадануудта хэрэглэжэ болохогүй юм гээд, тэрээнтэй һайса танилсаагүй, хэрэглээгүй байһаниинь гэмшэлтэй. Иимэ ушарһаа боложо, ажалай түлөөһэн ямаршье бата гуримгүйгөөр үгтэнэ, саг үргэлжэ хубилгагдана. Кударын совхоздо һаалишадта салин үгэхэ гурим жэл соо гурба дахин хубилгагдаһан байха юм. Энэ тон бүтэхэгүй ябадал болоно. Хэтэрхэдээ Курумканай совхозой хонишон нүүхэдээ өөрынгөө гэрэй юумэ машинада ашаһанайхи гэжэ наряд бэшэһэн байна.

Олохон совхозуудта ажахын тоосоо нэбтэрүүлнэбди гээд лэ ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр, бригадын зоной онсо өөрэ илгаае хараадаа абангүйгөөр салин хүлһэеэ хамтадаа тооложо абадаг гуримда оронхой. Жэшээнь, Курумканай совхоздо һаалишадынь булталаа һарада адлихан 75—75 түхэриг салин абадаг байба. Зүгөөр тэдэ һаалишад булталаа адли һайнаар хүдэлнэ гэхын аргагүй. Энэ ушарта һайнаар хүдэлдэг хүнүүд урмашуулагдахагүй болоно бшуу. Охин-Булагай совхоздо ажахын тоосоондо ороһон тракторно-таряан ажалай бригадын трактористнууд һарада 100—100 түхэриг салин абана, бэшэндэнь 65—65 түхэриг үгэнэ. Иигэжэ нэгэ хэмээр салин үгэжэ байхада хүнүүд урмашуулагдахагүй гээшэ.

Нёдондо совхозуудта хүдэлмэриин үдэрэй 7 час болоһонтой дашарамдуулан олон газарта ажалай нормые бага болгожорхёо. Жэшээнь, комбайнаар урдань үдэртэ 10 гектар хадаха гэжэ байбал, мүнөө тэрэниие 8 гектартань оруулаа. Энэ тон буруу. Юуб гэхэдэ, урдынхида орбол мүнөөнэй трактор, комбайнуудай шанар һайжараа, бүтээсэнь ехэ болоо ха юм.

Совхозуудай директорнүүд мүнгэн байна гээд лэ гаргашалха бэшэ, харин гүрэнэй зүгһөө тэрэниие зүбөөр хубаарилжа байһые хинан шалгаха уялгатай. Мүнгэ үрихэдэ ухаан ехэ хэрэгтэй бэшэ ха юм. Зүгөөр тэрэниие алмахын тула олон юумэ бодохо, арга хургыень бэдэрхэ ушартай болоно.

Эдэ бүгэдэ үшөө юун дээрэһээ гаранаб гэхэдэ, республикын хүтэлбэрилхы органууд энэ шухала асуудалда анхарал багаар табина. Совхозуудай директорнүүд, экономистнууд, бухгалтернууд гүрэнэй журам наринаар сахинагүй. Зарим газарта банкһаа мүнгэ үлүүгээр абажа шадаһан бухгалтерые совхозой хүтэлбэрилэгшэд магтадаг заншалтай.

Совхозуудай фермые эрхилэгшэд салин хүлһэндэ һара, квартал бүри хэды шэнээн мүнгэ зөөри гаргашалагдахаб гэжэ мэдэдэггүй байдаг. Энэ буруу гээшэ. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд саашадаа ажахын тоосоондо ороһон бригадануудта, отделени, фермэнүүдтэ гаргашалагдаха салин хүлһые һара, квартал бүхэндэ хубаарилжа хүргэхэ уялгатай.

Салин хүлһэ түлэхэ шэнэ гуримые һайса ойлгожо ажалдаа хэрэглэхэ гээшэ совхозуудай бүхы хүтэлбэрилэгшэдэй аръюун хэрэг мүн.

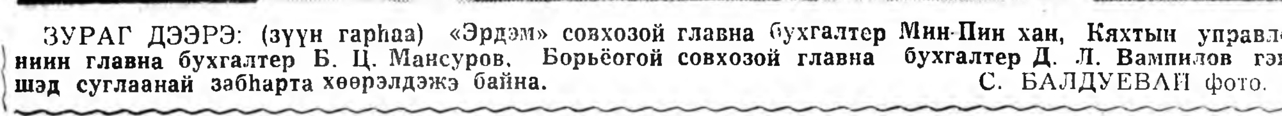

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) «Эрдэм» совхозой главна бухгалтер Мин-Пин хан, Кяхтын управлениин главна бухгалтер Б. Ц. Мансуров, Борьёогой совхозой главна бухгалтер Д. Л. Вампилов гэгшэд суглаанай забһарта хөөрэлдэжэ байна. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Коммунизм байгуулга хадаа үйлэдбэриин арга боломжонуудые зүбөөр, ашагтайгаар хэрэглэхэ, ажалые бодомжотойгоор химгадан гаргашалха гэһэн зорилго табина. „Социализм гээшэ тоо бүридхэл мүн" гэһэн Ленинэй сэсэн мэргэн үгэнүүд коммунизм байгуулгын үедэ бүришье ехэ удхашанартай болоно.

КПСС-эй Программа тухай Н. С. Хрущевой партиин XXII съезд дээрэ хэлэһэн элидхэлһээ

Зэдын колхоз, совхозуудта ажахын тоосоо нэбтэрүүлһэнэй зарим дүнгүүд

КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь
В. Ф. ЛЫСОВЭЙ элидхэлһээ

Колхоз болон совхозуудта бүхы эмхидхэлэй, экономическа хүдэлмэри нэн түрүүн продукци абалгые жэл бүри ехэдхэхэ, тэрэнэй өөрынь үнэ сэнгые химдаруулха зорилготойгоор ябуулагдаха ёһотой. Тиигэбэшье һаа, олохон ажахынуудта энэ гол эрилтэ баримталагданагүй.

Совхозуудта салин хүлһэ үгэхэ шэнэ гурим буруугаар хэрэглэгдэжэ, зарим хүнүүд үлүү юумэ абаха, эдихын тула тэрэниие миил халхабша болгон урдаа барина гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болохо. Гүрэн мүнгэ түлэнэл бээз гэжэ найдаад, хэды шэнээн продукци абажа байһыень харалсангүйгөөр салин хүлһэ үлүү ехээр гаргашалха гээшэ арад зоной үмэнэ гэмтэ ябадал гаргаһан ушар гэжэ тоолохоор байна.

Жэл бүри ехэ салин хүлһэ абадаг болохын тула продукциингаа хэмжээе бүри ехээр дээшэлүүлхэ ушартай. **Продукциин абалга салин хүлһэнһөө хододоо түрүүлжэ ябаха ёһотой.** Энээниие зарим ажахын хүтэлбэрилэгшэд баримталдаггүй байһаниинь гэмшэлтэй.

Зэдын аймагай «Октябрьский» совхоз байгша оной 1-дэхи кварталда салин хүлһэндэ хараалагдаһан мүнгэ үлүүсэ гаргашалаа. Зүгөөр тэрэнһээ һургаал абангүй, хойшонхи һарануудта салин хүлһэ гаргашалха түсэб зохёоходоо мүн лэ алдуунуудые гаргаһан байна. Энэ совхозой 1-дэхи фермэдэ кукуруза, сахарай свёкло үргүүлхэ звено эмхидхэгдэһэн байна. Тус звенодо тарилгань бүхыдөө шэнэ газарта, паар дээрэ хэгдэхэ. Үшөө тэндэнь 6000 тонно наг шэбхэ гаргаха, газараа тарилгын урда тээ бүхыдэнь уһалхаар хараалагданхай. Иимэ ехэ гаргаша хэгдэхээр хараалагдаһан мүртөө гектарай миил 200 центнер кукурузын ногоо үргүүлхэ гэжэ түсэблэбэ. Энэ ушарта салин, гаргаша ехээр хэгдээд, продукци багаар абтаха болоно. Хэрбээ 1961 ондо 1 центнер кукурузын ногоо абахын тула 8 мүнгэн гаргашалагдабал, энэ жэлдэ тэрэнь 3 мүнгөөр ехэ болоо гэхэ гү, али 11 мүнгэтэ байхаар хараалагдаба. Иигэжэ түсэблэхэдэ хаанаһаа алмалта арьбалалта болохо гээшэб. Ушар иимэһээ продукци абалгые, тэрээндэ хэгдэхэ гаргашые зүбөөр түсэблэхэ тон шухала.

Нёдондо Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажахын бүхы һалбаринууд, бусад колхоз, совхозуудай хонишодой бригаданууд ажахын тоосоондо ороһон юм. Үнгэрэгшэ жэлэй 4-дэхи кварталда, байгша оной 1-дэхи кварталда ажахын тоосоо колхоз, совхозуудай бүхы һалбаринуудта нэбтэрүүлхэ талаар эмхидхэлэй, ойлгууламжын нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ гээшэ. Мүнөө үедэ энэ шухала хүдэлмэри мүртөө ороод байнхай. **Аймаг дотор ажахын тоосоондо 25 тракторно-таряан ажалай бригада, һү-мяха абаха шэглэлтэй 28 бригада, хонишодой 52 бригада оронхой.** Малшадай бригадануудай мэдэлдэ таряалангай 40 процент, сабшалан, бэлшээри даалгагданхай. Мүн техникэ үгтөө.

Ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд яһала томонууд, хүсэ ехэтэй. Жэшээнь, хонин ажал дээрэ эмхидхэгдэһэн тиимэ бригадануудта 6—11 мянган хонид даалгагданхай. Тиимэ бригадада 40 хүн хүрэтэр ажалладаг. Иимэ томо бригадада трактор, машинануудыешье зүбөөр ашаглаха арга олгогдоно бшуу. Тэдэнэр өөһэдынгөө хүсөөр малдаа хэрэгтэй бүхы зүйлэй тэжээл бэлэдхэжэ абаха байна. Бригадада 1600 гектар хүрэтэр тэжээлэй ургамалнуудые тариха юм. Ажахын тоосоондо ороһон тусхай шэглэлтэй иимэ томо бригадануудые гол түлэб мэргэжэл ехэтэй хүнүүд, зоотехнигүүд, агрономууд хүтэлбэрилнэ.

Ажахын тоосоое зүбөөр нэбтэрүүлээд, саг үргэлжэ хиналта, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаад байбал, аша үрэнь айхабтар ехэ. Энээниие жэшээлэн харуулхын тула Ленинэй нэрэмжэтэ, «Мир» колхозуудые абажа үзэе. Эдэ хоёр колхозууд эдлэдэг газарайнгаа, адуу малайнгаашье талаар тон адлирхуу юм. Зүгөөр Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз нёдондо ажахын тоосооной ёһоор ажаллажа гараа. Нүгөөдэ «Мир» колхоз урдынгаа янзаар лэ ажалаа. Жэлэй дүнгөөр харахада 1 центнер һү абахын тула Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 3,9 түхэриг гаргашалагдаа. Тиин «Мир» колхоздо гансахан тэрэнэй гарантийна түлөөһэндэ 8,69 түхэриг үгтөө бшуу. Мүн ороохо таряа, нооһо, мяха абалгада иимэ ехэ илгаатайгаар гаргаша хэгдэнэ.

Иимэ бүтэхэгүй байдалые хараада абажа, дунда зэргээр **1 центнер нооһо абалгада 65 түхэриг, һү—4 түхэриг, үхэрэй мяха—10—12 түхэриг, ороохо —0,6—0,9 түхэриг, 1 тонно силос абалгада 0,7—0,9 түхэригһөө ехэ гаргаша хэхэгүй гэжэ тогтоогдоо.**

Ажахын тоосоондо ороһон бригадануудта салин хүлһэ үгэхэ жэлэй түсэб хүргэгдэнэ. Тэрэнь хэды шэнээн продукци абахыень харалсажа табигдадаг. Тиигээд һара, квартал бүхэндэ салин хүлһэ түлэхэдөө продукци абаха түсэбөө хэр дүүргэһэнииинь хараада абтадаг байна. Хэрбээ продукци абаха түсэбөө дүүргээгүй һаа, тэды шэнээн бага түлбэри абадаг. Зүгөөр малшадта, таряан ажалай бригаданхидта доодо захын түлбэри гэжэ тогтоогдоһон байха юм. Тэрэнь түсэбөөр хараалагдаһан салингай 70 процент тойрон байдаг. Продукци түсэбһөө үлүүсэ абаһан хүнүүдые урмашуулха мүнгэн хараалагдадаг.

Тиимэ болохолоороо үйлэдбэриин, салин хүлһэнэй түсэб нарин нягтаар зохёоноой һүүлээр, тэрэнэй дүүргэлтые саг үргэлжэ хинан шалгаха эрилтэ табигдана. Тэрэнэй түлөө бригадануудтаа тоо бүридхэл һайнаар эмхидхэхэ шухала. Илангаяа хэды шэнээн продукци абтааб, хэды гаргаша хэгдээб гэжэ һарын һүүлдэ хаража үзөөгүйдөө салин хүлһэн үгтэдэггүй. Бригадын бригадир, тоо бүридхэгшэд салин хүлһэ абахын тула хэрэгтэй бүхы мэдээнүүдые уридшалан бэлдэдэг байха юм. Энэ ушарта салин хүлһэн үлүү гаргашалагдадаггүй.

Түлишэ, эдеэ хоолой зүйл, тэжээл бригадын захилгыгөөр, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй гар табилгагүйгөөр үгтэдэггүй. Тэжээл зөөхын тула автомашина үгэхэдээшье бригадирай захил, гар табилга хэрэгтэй. Иигээд байхада бригаданууд хэрэгтэ хэрэггүй газарта гаргаша хэхэгүй, шададал һаа өөһэдынгөө хүсөөр хэхые оролдодог.

Ажахын тоосоо һайнаар, зүбөөр нэбтэрүүлхын тула хүнүүдые һургаха, үйлэдбэриин зүблөө саг үргэлжэ үнгэргэжэ, хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолжо байхада зохид. Тиихэдээ продукциин өөрынь үнэ сэн химдаруулха зорилго хэр шиндхэгдэжэ байнаб гэжэ хинагдадаг байна.

МОНГОЛ АЯЛГАҺАА

Мүнөө Улаан-Баатар хотодо монголой уран зохёолшодой 3-дахи съезд боложо дүүрэбэ. Мүн аха дүү хоёр араднай совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй тогтоһоор 15 жэлэй жабхаланта ойн баярые тэмдэглэжэ байна. Эдэ үдэрнүүдые үгтүүлан, монгол шүлэгшэдэй хэдэн уран зохёолнуудые уншагшадайнгаа анхаралда дурадханабди.

Ч. ЛХАМСУРЭН

Мүнхэ сэсэг

Үзэг бүхэн —
Үзүүр хурса зүүн лэ.
Бэхэм, бэхэм —
Бэлэн утаһан мүн лэ.
Саарһан энэ —
Сагаан торгон хэшэг лэ.
Зохёол хадаа —
Зоной баярай сэсэг лэ.

Уран зүүндээ
Утаһан-бэхэеэ һүбэлжэ,
Энтэ торгондоо
Энхын сэсэг угалзалая.
Энэ сэсэгээ
Эрдэни мэтээр үргэжэ,
Эхэ оронойнгоо
Энгэр дээрэнь хадая.

Б. ЦЭРЭНДАШ

Арадай хүндэлдэг хүн

Айлай энэ хүбүүн —
Арайл багахан — гурбатай.
Аба, эжы гэһэн
Арбаад лэ үгэ — баянтай.
Харин хэды тиимэшье һаа —
«Ленин» гэжэ хэлэдэг.
Хаанаш дүрынь хараа һаа,

Таняад өөрөө нэрлэдэг.
Хэлэндэ ороһон сагһаань —
Хэн тэрэниие һургаа юм?
...Арюун сэдьхэлтэй хүн
хадань,
Араднай магтан һургаа лэ!

А. ДАНДИЙЯДАМ

Жэгүүр

«Энхэ һайхан энэ дэлхэйдэ
Эб найрамдал мандаг лэ хэзээдэ!
Буу зэбсэг буталан хаяел,
Булта зон, эбтэй алхалаял».

Баярта иимэ уряа үгэ —
Багша Ленинэй жэгүүр бэлэйл.
Алтан Кремлиин агуу үмэнэ
Амгалан сагай дохёодол зэдэлээл.

МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАД

Буркоопсоюзай правлени, гүрэнэй худалдаа наймаанай болон эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, бэлэдхэлэй организацинуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй нэгэдэхи кварталай дүн һаяхан гаргаба.

Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлдэхэ түсэбөө 101 процент, ажалшадһаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдан абаха түсэбөө 118 процент дүүргэһэн Зэдын аймагай бэлэдхэлэй конторо (директорынь нүхэр Будаев, профсоюзай нютагай комитедэй түрүүлэгшэнь нүхэр Номтоев) мүрысөөндэ илажа, РСФСР-эй эд хэрэглэгшэдэй Союзай правлениин, гүрэнэй худалдаа наймаанай, эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гэй дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар абаба. Тус конторо үндэгэ, ангай, малай арһа, шубуунай ноохо, үдэ худалдан абаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Худалдаа наймаа хэхэ кварталайнгаа түсэб бүхы талаарнь үлүүлэн дүүргэһэн Закаменай аймагай Цакирай сельподо (түрүүлэгшэнь Очиров, профсоюзай нютагай комитедэй түрүүлэгшэ Цыденов) Буркоопсоюзай правлениин, профсоюзуудай обкомой дамжуулгын Улаан туг, хоёрдохи мүнгэн шан олгогдобо.

Мүрысөөндэ илаһан Байкало-Кударын раймагай, Загалай совхозрабкоопой коллективүүдтэ, тэндэхи эрхим хүдэлмэрилэгшэдтэ Хүндэлэлэй грамота барюулагдаба.

Бичурын Бага-Куналейн сельпо, Кяхтын Усть-Киранай совхозрабкооп, Тарбагатайн Жэрэмэй сельпо, Буркоопсоюзай бэлэдхэлэй база байгша оной нэгэдэхи кварталда һайнаар ажаллаба гэжэ тэмдэглэгдээ.

Д. Колмаков.

Революциин урда тээхи Монголдо эрдэм ухаанда үндэһэлдэг медицинэ гэжэ байгаагүй. Хүн зониие юумэ мэдэхэгүй дом аргашад-ламанар эмшэлдэг байһан юм. Мүнөөнэй Монгол элүүрые хамгаалгын талаар хүгжэлтэ ехэтэй олон капиталис оронуудые ахяад ябана. Мүнөөнэй үеын больницануудтай, мэргэжэлтэй һайн хүдэлмэрилэгшэдтэй, транспортын бүхы хэрэгсэлнүүдээр хангагдаһан элүүрые хамгаалгын органуудһаа монгол эрхэтэн бүхэн түлөөһэгүй туһаламжа абадаг. Зураг дээрэ: Улан-Баторай больницын хирургическа таһагта. Улан-Баторай гүрэнэй университедые дүүргэһэн залуу врач Пунцагноров үбшэлэгшэдэ операци хэжэ байна.

Монцамын—ТАСС-эй фото.

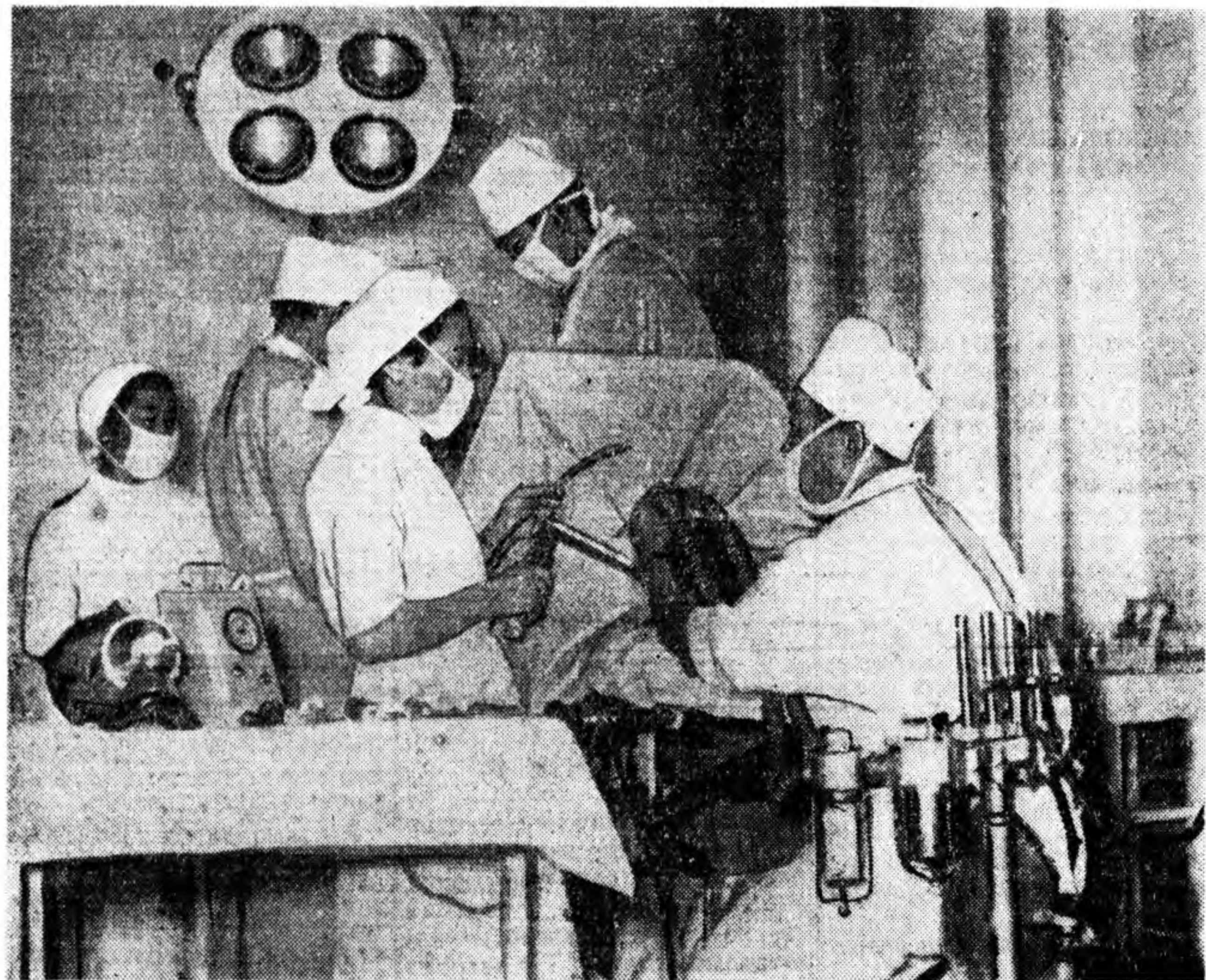

ФУТБОЛ

Дүрбэдэхи уулзалгын һүүлээр...

Футболоор Россин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн «Б» классай командануудай хоорондо үргэлжэлһөөр. Мүнөө түрүүшын 4 наадан үнгэргөөд байна. Бурядай «Байкал» командынхид Омскын «Иртыш» командатай наадахадаа 1:9 гэһэн тоотойгоор шүүжэ, хоёр очкотой болобо. Тиигэжэ үнгэрһэн уулзалгануудта абажа болохо 8 очкоһоо 5 очко абаа. Майн 27-до манайхид Барнаул городой «Темп» командатай уулзахань.

Новосибирскын СКА-гэй футболистнар талмай дээрээ манай хүршэнэр — Читын «Забайкалец» командын футболистнартай тулалдажа, 3:0 гэһэн тоотойгоор шүүбэ. Зоно соогоо мүнөө үедэ түрүүлжэ ябаһан «Луч» команда (Владивосток) Иркутскда эндэхи «Ангара» командатай наадахадаа 1:1 гэһэн тоотойгоор тэнсэбэ.

«Авангард» командын футболистнар (Комсомольск на Амуре городой) Красноярск ерэжэ, эндэхи түмэр замшадай «Локомотив» командада 2:1 гэһэн тоотойгоор алдаа. Томскын «Томич», Хабаровскын СКА-гэй командануудай уулзалга 2:2 гэһэн тоотойгоор тэнсэбэ.

И. Поликарпов.

Хоёр арадуудай хани барисаанай һалб... ран хүгжэжэ байһаниинь элитээр тодорхойлог... добо. Испаниин бүхы хүсэнүүдэй эб ха... та тэмсэхые Коммунистическэ парти уряалн... **Алууршадай толгойлогшо Саланай сүүд... шиидхэбэри гараба.**

Монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй съезд дүүрэбэ

УЛААН-БААТАР, майн 23. (ТАСС). Монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй гурбадахи съезд мүнөөдэр эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Агууехэ Советскэ Союзай арадуудтай аха дүүгэй хани барисаагаа монгол арадай үдэрһөө үдэртэ улам бэхижүүлжэ байһыень тус съезд элитээр тодорхойлоо. МНРП-гэй Центральна Комитедтэ, монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй правленидэ зорюулһан бэшэгүүд соогоо, Н. С. Хрущевто эльгээһэн телеграмма дотороо съездэ хабаадагшад аха дүүгэй хани барисаа саг үргэлжэ хүгжөөхэ хүсэлтэй байһанаа нэгэн дуугаар мэдүүлбэ.

Түгэсхэлэй заседанида монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй Центральна Соведэй һунгалта болобо. Тус бүлгэмэй түрүүшын пленарна заседанида Л. Цэнд түрүүлэгшээр, Б. Бадарч, Б. Лхамсурэн, Х. Чултэм гэгшэд түрүүлэгшын орлогшонороор, С. Цэдэндамба харюусалгата секретаряар һунгагдаһан байна.

Советскэ выставкые угаа һонирхолтойгоор харана

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, майн 23. (ТАСС). Худалдаа наймаанай-промышленна советскэ выставкэ Рио-де-Жанейродо нээгдээд байнхай. Бразилиин юстициин, дотоодын хэрэгүүдэй министр Алфредо Нассер, гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгые дүүргэгшэ Ренато Аршер, засагаархидай тусхай түлөөлэгшэд үсэгэлдэр выставкые хараба. СССР-һээ Бразилида байдаг элшэн сайд И. С. Чернышев тэдэниие үдэшэжэ ябаба. Выставкын директор С. П. Точилин выставкын экспонадуудые тайлбарилжа үгэбэ.

Тон һайн выставкэ байна. Выставкые хараһанаа мартахаар бэшэ. Советско-бразильска харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ выставкэ ехэ үүргэ дүүргэхэ гэжэ Нассер ТАСС-эй корреспондентдэ хэлэбэ.

Угаа һонирхолтой выставкэ эмхидхэгдээ гээд гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялга дүүргэгшэ Аршер тэмдэглээ.

Бразилиин хүн зон советскэ выставкые ехэ һонирхон хаража байна. Выставкые буруутуулха гэһэн хархис этэгээдүүдэй һэдэлгэ бэелүүлэгдэбэгүй. Выставкын аюулгүй һайнаар үнгэргэгдэхэ аргые хангажа болохогүй байна. Тиимэһээ выставкые болюулха хэрэгтэй гэжэ Гуанабар штадай губернатор Карлос Ласерда мэдүүлээ һэн. Харин тиихэдэ федеральна засагаархид выставкэдэ өөһэдынгөө харуулшадые табиһан юм. Выставкэдэ аюул тохёолдуулагдахагүй, выставкэ ажалаа ямаршье һаадгүйгөөр үргэлжэлүүлжэ шадаха байна гээд юстициин министр Нассер тэмдэглээ.

Аргентинэдэ шахардуу байдал тохёолдонхой

БУЭНОС-АЙРЕС, майн 23. (ТАСС). Мартын 18-да һунгагдаһан депутадуудые Аргентинын конгресстэ оруулха асуудал хаража үзэхэеэ депутадуудай палатын бэлэдхэлэй заседани үсэгэлдэр үнгэргэгдэхэ байгаа. Зүгөөр полицинхид депутадуудай палатын иимэ заседани үнгэргэхэ гэхэдэнь һаад тойбо ушаруулба. Перонистнуудай ехэ амжалта түйлаһан март һарын һунгалтада һунгагдаһан депутадуудые тэдэнэр оруулбагүй. Депутадуудай палатын саг зуурын түрүүлэгшэ Олегарио Бесерра полициин аашануудые буруушааһан тухайгаа дотоодын хэрэгүүдэй министртэ мэдүүлбэ. Засагай гүйсэдхэхы органуудтай бүхы харилсаагаа болюулхамнай гэжэ тэрэ хэлээ.

Буэнос-Айресай олон ажаһуугшад конгрессэй байшангай дэргэдэ олоороо суглараа. «Засаг түрые үгы хэхэ!» гэһэн үгэнүүдые тэдэнэр хашхаралдаба. Полициинхид сугларһан хүнүүдые үлдэжэ тараахын түлөө уһа сасадаг машина, нюдэнһөө нёлбоһо гаргадаг газ хэрэглэһэн байгаа. Тэндэ шархатаһан хүнүүд бии.

Консервативна партиин гэшүүд, депутадууд Карлос Агинага, Эмилио Хоффе, депутат Хосе Иполито гэгшэд полициин аашые буруушаагаа. Тиигээд тэдэнэр өөһэдынгөө мандадуудһаа арсаба. Ажалай, хүгжэлтын партиие түлөөлдэг, Санта-Фе провинциһаа урдань һунгагдаһан Лисандро Виале мэдүүлгэ хээ. Манай парти арад зоной зэбүүрхэлые зүб дээрэ тоолоно гээд тэрэ хэлэһэн байна.

Президентын һая тунхаглаһан декредүүдэй ёһоор, конгрессэй заседанинууд болюулагдаһан, бүхы политическэ партинууд тараагдаһан болоно. Энээнтэй дашарамдуулан, «Аргентинын арадай хүдэлөөн» тусхай мэдүүлгэ гаргаа. «Президентын гаргаһан декредүүд нэгэ хүнэй зонхилон хүгэлбэрилхэ гуримые ямаршье хаһалтагүйгөөр һэргээн бодхооһон ушар болоно» гэжэ тэндэнь заагдана.

30 депутадууд-перонистнууд ондоо хоёр партиин түлөөлэгшэдтэй хамта өөһэдынгөө тусхай заседани үнгэргэбэ. Парламентын шэнэ, доодо палата бии болгообди гэжэ тэдэнэр соносхоо. Заседанинуудаа болюулхагүй ёһотойбди гэһэн шиидхэбэри эдэнэр баталан абаад, бусад депутадуудай энээниие дэмжэхыень уряалба. Национальна конгрессэй байшанһаа ондоо тээ депутадуудай палатын заседани тусгаар ушартал үнгэргэгдэдэг байна.

США-гэй хорото ааша буруушаагдана

ХАНОЙ. Эб найрамдал хамгаалха Вьетнамай комитет, Азиин, Африкын оронуудтай эб хамта байха хэрэгые эрхилдэг Вьетнамай комитет хамтын мэдүүлгэ майн 23-да гаргаһан байна. Америкын сэрэгэй частьнуудые Таиланд руу эльгээхэ гээшэ буруу гээд тэндэнь хэлэгдэнхэй. Америкын гаргаһан энэ хорото ааша Вьетнамай Демократическа Республикын аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулна гэжэ мэдүүлгэ соонь заагданхай.

Лаосто зэбсэгтэ добтолго хэхэ гэһэн США-гэй түсэбые эдэ комитедүүд сэхэ шууд буруушаана. Холбоото Штадууд хадаа Таиландһаа, Лаосһоо, Урда Вьетнамһаа бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдээ гаргаха ёһотой гэжэ эрилтэ табигдана. Мүн лаотян арадай дотоодын хэрэгүүдтэ США хамаархахаа болиг лэ гээд мэдүүлгэ соонь тэмдэглэгдэнэ.

США-гэй империалистнуудай хорото аашые Ирагай, Японой олониитэ зон зэбүүрхэн буруушаана.

Испаниин коммунистическэ партиин манифест

ПАРИЖ, майн 23. (ТАС... АФП-гэй Мадридһаа мэдэ... һээр, Испаниин Коммуни... ческэ парти манифест гар... ба.

Салин хүлһэ дээшэлүү... демократическа эрхэнүү... һэргээхэ тэмсэл Испаниин... хы газар нютагуудаар үрг... жэ байна гээд Коммунист... скэ парти тэмдэглээ.

Ажалшад иимэ тэмсэл... үедөө ехэ хүсэтэй байһанаа... дэрбэ. Энээнтэй хамта Ф... когой засаг түрын һул... муудажа, һандаран һала... байһаниинь тодорхойлогд...

Иимэ эрхэ байдалай тох... доһонтой дашарамду... Франкогой засаг түрэдэ... гүүгээр тэмсэдэг бүхы... нүүд түүхэтэ зорилгоё... шууд, түргөөр бэелүүлхэ... той. Тиигэжэ эдэ хүсэнүү... гэдэжэ, бүгэдөөрөө тэм... ушартай гээд Испаниин К... мунистическэ партиин ма... фест соо заагданхай.

Дифенбейкерэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, майн ... (ТАСС). Ассошиэйтед ... агентствын мэдээсэһээр, К... дын правительство өөһэд... сэрэгүүдые Таиланд эль... хүсэлгүй гэжэ Канадын ... мьер-министр Дифенбейке... дүүлбэ. Үсэгэлдэр Торо... үнгэргэгдэһэн пресс-конф... цидэ хабаадаһан корре... дентнүүдэй нэгэн премь... нистрһээ асуудал һураһан ... на. Энэ райондо бэел... «ямаршье уялгануудые» ... нада абаагүй. Канада х... сэрэгүүдые эльгээхэ гэхэ... тын уялгануудые абаха ... налгүй гээд Дифенбейкер ... респондентын асуудалда ... рюусахадаа хэлэбэ.

Франс-пресс: **Испанида...**

тэмсэл политическэ уд...

ПАРИЖ, майн 23. (ТА... Франкогой засаг түрэдэ ... гүү забастовочно тэмсэ... литическэ удхатай бол... гээд Франс Пресс аге... мэдэрнэ. Һараһаа үлүү ... зор соо Испаниин хүдэл... шэд тэмсэжэ, экономи... эрилтэнүүдые табя... Энээнһээ уламжалан, ге... Франкогой засаг түрэдэ ... гүүгээр тэмсэдэг бүхы хү... һэргэн бодоо. Тиигээд гү... байгуулалтые демократи... шэглэлтэйгээр хубь... эрилтэ тэдэнэр табина ... Франс Пресс агентство ... дэглэһэн байна.

Либералнууд, респуб... нецууд, монархистнууд, ... нэй талые баридаг католи... социалистнууд, комму... нууд болон бусад үгээ ... голсонхой.

Салан бүхэли наһа... хаалтада байха... сүүдлэгдэбэ

ПАРИЖ. майн 24. (ТА... Алууршадай фашистка ... низациин хүтэлбэрилэгш... һан Саланиие үсэгэлдэр ... рижда сүүдлэжэ дүүрг...

Алууршан Саланиие ... наһан соонь хаалтада ба... ха шиидхэбэри сэрэгэ... дын трибунал гаргаба.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын майн 17-... дохи хуудаһанда толь... «Индонезиин байдал, ... Ириан тухай асуудал» гэһэ... тьягай 1-дэхи колонкын ... 2-дохи абзацай эхин ... ингэжэ заһан уншахые ... «Баруун Ирианай газар ... диин газар дайдаһаа 13 ... 416 мянган километр юм».

Редакторай ор...
М. Н. НИМА...

ХАНИНАРАЙ ТУҺАЛАМЖААР...

Секешфехервар городтохи үнгэтэ металлай заводто Советскэ Союзай туһаламжаар баригдаһан шудхалгын шэнэ цех пресс хоёр ашаглалгада үгтэбэ. Мүн эндэ электрын хүсэ дамжуулха «Мир» гэжэ утаһа шэжэм татагдажа, «Дружба» гэдэг нефть дамжуулха сорго баригдажа дүүргүүтэй байна. «Мир» гэдэг шэжэм утаһаар Советскэ Союзһаа Венгриин предприятинуудта электрын элшэ хүсэн дамжуулагдаха.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ АНДАЛДАНА

Чонград гэжэ областьдо һүүлэй һаранuудта үшөө 150 бригада «Социалис бригадын» нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэжэ эхилбэ. Тиигэжэ мүнөө үедэ тус областьдо иимэ 850 бригада хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхинь коммунис ажалай нэрэтэй советскэ коллективүүдтэй хани барисаатай болоо.

Жэшээлхэдэ. Сегеда городой оёдолой фабрикын Лумумбын нэрэмжэтэ бригадын гэшүүд Воровскын нэрэмжэтэ оёдолой фабрикын хүдэлмэрилэгшэ Анна Константиновагай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүдһээ (Одессэһээ) бэшэг абаба. Хайшан гээд коммунис ажалай цехын нэрэ зэргэ олоһон тухайгаа, ямар арга хэрэглэжэ, ажал дээрээ үндэр бүтээсэ түйладаг тухайгаа, хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай совет ханинарынь бэшэнэ.

ВЕНГРИИН ҺОНИНУУД

МАЯКОВСКИИН ЗОХЁОЛ ТУХАЙ МЭДЭЭСЭЛ

«Воззвание к театру» гэжэ һая болотор мэдэгдээгүй байһан Маяковскиин зохёол тухай научна хүдэлмэрилэгшэ Ференц Ботка Венгриин Наукануудай академиин хэлэ бэшэгэй суглуулбарида мэдээсэл гаргаба. Энэ зохёолынь 1926 ондо «Мальяр ираш» гэжэ журналда немец хэлэн дээрэһээ оршуулагдажа толилогдоһон байгаа.

ХҮН БҮХЭНДЭ 4 НОМ ХҮРТЭНЭ

Үнгэрһэн жэлдэ Венгридэ 3400 элдэб гаршагтай номууд хамта дээрээ 39 миллион хэһэгээр хэблэгдэжэ гараба. Энэнь оронoй арад зон дээрэ хубаажа үзэхэдэ хүн бүхэндэ дүрбэнһөө үлүү хүртэнэ. 1960 ондо Венгриин ажалшад 554 миллион форинтдо ном худалдажа абаһан байбал, 1961 ондо 610 миллион форинтдо абаһан байна.

ПРОФСОЮЗАЙ ПУТЕВКООР

Венгриин профсоюзуудай Совет энэ жэлдэ 188 мянган хүдэлмэришэдтэ, 37 мянган үхибүүдтэ химда сэнтэй путёвко үгэжэ амаруулхань. Гадна хэдэн мянган хүдэлмэришэд, албa хаагшад предприяти, эмхи зургаануудай мэдэлэй санатори, амаралтын байшангуудта амарха юм. 10 мянгаад ажалшад зундаа хилын саана ошожо амархань.

ЭСПЕРАНТО ХЭЛЭН ДЭЭРЭ БОЛОҺОН КОНГРЕСС

Түмэр замшадай уласхоорондын конгресс эсперанто хэлэн дээрэ Венгриин ниислэлдэ һаяхан боложо үнгэрбэ. Конгресстэ Европын бүхы оронуудһаа шахуу хэдэн зуун делегадууд хабаадалсажа, түмэр харгын хүдэлмэрндэхи зарим асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Конгрессэй нээгдэхэдэ Венгриин Арадай Республикын зам харилсаанай, хэлхеэ холбооной министр Иштван Кошша эсперанто хэлэн дээрэ үгэ хэлэбэ.

ЕХЭ ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Мишкольц городой театр оронoй томо театрнуудай нэгэн юм. Тэрэнэй программада гансахан оронoй бэшэ, мүн хилын саанахи, тэрэ тоодо совет драматургнуудай зохёолнууд олон. Театрые арадай мэдэлдэ абаһанһаа хойшонхи жэлнүүдэй туршада эндэ советскэ 35 зүжэг, комеди, опереттэнүүд табигдаа. «В степях Украины», «Иркутская История», «Оптимистическая трагедия» гэжэ зүжэгүүд илангаяа амжалтатайгаар үнгэржэ, харагшадые ехээр һонирхуулба.

Венгер, совет арадуудай хоорондохи хэлхеэ холбоо, хани барисаа бэхижүүлхын тула горьтой хүдэлмэри хэһэнэйнгээ түлөө тус театр венгер-совет хани барисаанай обществын алтан веногтой тэмдэгээр шагнагдаба.

ЗОЕЫН НЭРЭМЖЭТЭ БРИГАДА

Сегед городой оёдолой фабрикын Зоеын нэрэмжэтэ социалис ажалай бригадын гэшүүд энэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олоһонойнгоо һүүлээр герой басаганай эхэ Л. Т. Космодемьянскаяда бэшэг эльгээбэ. Тэдэнэр бригадынгаа түйлаһан амжалта, өөһэдынгөө ажабайдал, ажаһуудал тухай бэшэнэ.

Һаяхан венгриин ханинар Л. Т. Космодемьянскаяһаа харюу бэшэг абаба.

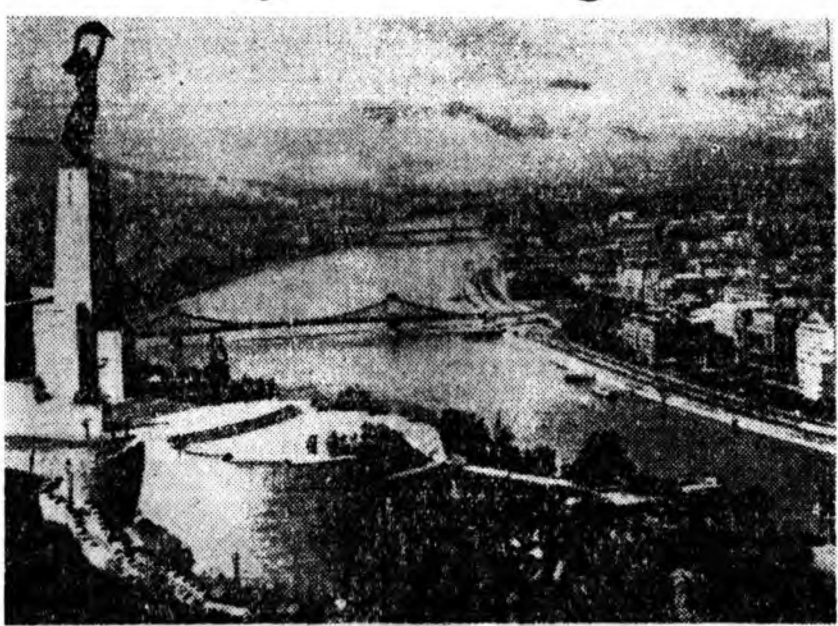

ВЕНГРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Будапешт.
МТИ Интерфотын-ТАСС-эй фото.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор мүнөөдэр республика доторнай саг сагтаа сэлмэжэ, бүрхэжэ байха, бороо ехэ орохогүй. Баруун хойноһоо һэбшээ, һалхин болохо. Улан-Удэдэ үглөөгүүр 1—3 градус, үдэрынь 14—16 градус дулаан байха.

Майн 26—27-до республикада сэлмэжэ, бүрхэжэ байха. Бороо ехэ орохогүй. Баруун тээһээ һалхилха. Хойто аймагуудаар һүниндөө 1—6 градус хүйтэн, үдэрынь 10—15 градус дулаан, урда аймагуудаар һүниндөө 2—7 градус, үдэрынь 19—24 градус дулаан байха.

Шонын гүлгэд баригдаба

Һаяшаг Хэжэнгын совхозой 5-хи отделениин нэгэдэхи бригадын зарим хүдэлмэришэдэй хубиин мэдэлэй хонин һүрэгтэ хэдэн шоно орожо, арбаад толгой бажууһан, заримыень һэегүй эдиһэн байна.

Табяад гарамгай наһанай Сультимов Дармажап гэдэг ангуушан энэ ушарые дууламсаараа эжэлүүдгүй мориндо мордожо, шонын түрэмэр бэдэрбэ. Энэмнай нютаг нугынгаа ой тайгые табан хургандаал адляар мэдэхэ һэн туладаа шонын нүхэ-түрэмэр олоод, тракторно-таряан ажалай бригадир Балданжап Дармажаповтай, мэргэн буушан Даша Очировтай гурба боложо, үглөөдэрынь ажалай һүүлээр ойдо гарабад.

Нүхэндэнь туласа ошожо түүдэг носоогоод, ута гэгшын урга заһажа, тэрээгээрээ нүхэн соогуурнь ухашалан мэдэмсэрээ тольбо газарта соо малтаба.

2 метр тухай малтаһаар байтарнь гол ашээнэй үрөөһэн заха үзэгдэжэ, тэндэһээ шонын 5 гүлгэд баригдаа. 60-аад сантиметр утатай, жэгтэй бүдүүн хүзүүтэйнүүд, заримаганиинь үбсүү сагаан, мүн гэдэһэн талаараа шарабтар һарьмай нооһотой, нюрган талаараа боро хүхэ үнгэтэйнүүд байба.

Д. Доржо-Гугабай.
Хори.

Мүнөөдэрэй телевидениин программа

19.00—һүүлэй мэдээсэлнүүд. 19.10—«Путешествие по Амазонке» гэжэ киноочерк. 20.10—Бурядай хатарай ансамблиин концерт. 20.50 — «Неподдающиеся» гэжэ уранһайханай фильм. 22.05—үглөөдэрэй дамжуулгын программа.

БУРЯТ ҮНЭН
4-дэхи нюур
1962 оной майн 25.

Манай адрес, телефону...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕ... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактор... 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жиз... пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского ст... тельства—47-59, промышленности и транспорта, инфор... — 35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров — 40-... отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтерия—37-... Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства куль... Бурятской АССР.

Н00881. Зак. № 2681.